

II.

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. až 3. čtvrtletí 2008

O b s a h

	Strana
INFORMACE O POKLADNÍM PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA 1. AŽ 3. ČTVRTLETÍ 2008	1
A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	1
1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	1
2. Příjmy státního rozpočtu	6
3. Výdaje státního rozpočtu	15
B. ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU	26
1. Vývoj státního dluhu	26
2. Příjmy a výdaje z kapitoly státní dluh	31
3. Dluhová strategie a řízení rizik	35
4. Řízení likvidity státní pokladny	38
C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY	41

Tabulková část :

Tab. č. 1 - Pokladní plnění státního rozpočtu ČR 2008 – příjmy

Tab. č. 2 - Pokladní plnění státního rozpočtu ČR 2008 – výdaje

Tab. č. 3 - Příjmy kapitol r. 2008

Tab. č. 4 - Výdaje kapitol r. 2008

Tab. č. 5 - Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů

Tab. č. 6 - Souhrnná pozice státní pokladny

Informace
o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. až 3. čtvrtletí 2008

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v § 20 odst. 2 ukládá Ministerstvu financí podávat vládě po uplynutí prvního a třetího čtvrtletí **informaci o pokladním plnění státního rozpočtu** tak, aby ji vláda předložila do konce následujícího měsíce po uplynutí kalendářního čtvrtletí rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny. Informace je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, které se mohou zejména ve své struktuře lišit od údajů finančních a účetních výkazů zpracovávaných cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí (informační systém, který zpracovává údaje o stavech na účtech Ministerstva financí vedených u ČNB, sleduje pouze některé vybrané položky rozpočtové skladby).

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu z podkladů ČNB i **zpráva o řízení státního dluhu a situační zpráva o státní pokladně**.

A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2008

Státní rozpočet České republiky na rok 2008 byl sestaven **v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**, v platném znění.

Byl **schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 360 ze dne 5. prosince 2007** a stanovil **příjmy** ve výši **1 036,5 mld. Kč** a **výdaje** ve výši **1 107,3 mld. Kč**. **Rozpočtováný schodek** v objemu **70,8 mld. Kč** bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 60,0 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 10,2 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 0,6 mld. Kč. Rozpočet vychází ze souboru opatření ke stabilizaci veřejných financí na příjmové a výdajové straně a jeho cílem je snížit deficit veřejných rozpočtů v roce 2008 pod 3 % HDP (v metodice ESA95).

V porovnání s rozpočtem roku 2007 počítá rozpočet na rok 2008 s nárůstem příjmů o 87,0 mld. Kč, tj. o 9,2 %, výdaje by měly vzrůst o 66,5 mld. Kč, tj. o 6,4 % a rozpočtovaný schodek je tak nižší o 20,5 mld. Kč (proti skutečnosti 2007 je však vyšší o 4,4 mld. Kč).

v mld. Kč

	2007		2008	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2008- SR 2007	SR 2008- Skut.2007	SR 2008/ SR 2007	SR 2008/ Skut.2007
Celkové příjmy	949,48	1 025,88	1 036,51	87,03	10,63	109,2	101,0
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>516,90</i>	<i>533,51</i>	<i>551,30</i>	<i>34,40</i>	<i>17,79</i>	<i>106,7</i>	<i>103,3</i>
DPH	163,60	166,63	191,90	28,30	25,27	117,3	115,2
Spotřební daně	131,30	131,59	134,80	3,50	3,21	102,7	102,4
DPPO	107,50	114,75	117,90	10,40	3,15	109,7	102,7
DPFO	98,10	102,14	90,20	-7,90	-11,94	91,9	88,3
Ostatní daňové příjmy	16,40	18,40	16,50	0,10	-1,90	100,6	89,7
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>354,95</i>	<i>367,14</i>	<i>387,05</i>	<i>32,10</i>	<i>19,90</i>	<i>109,0</i>	<i>105,4</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>77,63</i>	<i>125,23</i>	<i>98,16</i>	<i>20,53</i>	<i>-27,07</i>	<i>126,5</i>	<i>78,4</i>
Celkové výdaje	1 040,78	1 092,27	1 107,31	66,53	15,04	106,4	101,4
<i>Běžné výdaje</i>	<i>951,36</i>	<i>976,75</i>	<i>978,94</i>	<i>27,58</i>	<i>2,19</i>	<i>102,9</i>	<i>100,2</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>89,42</i>	<i>115,53</i>	<i>128,37</i>	<i>38,95</i>	<i>12,85</i>	<i>143,6</i>	<i>111,1</i>
Saldo SR	-91,30	-66,39	-70,80	20,50	-4,41	77,5	106,6

Z růstu celkových příjmů o 87,0 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 34,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %, když největší nárůst představují předpokládaná inkasa DPH (o 28,3 mld. Kč, tj. o 17,3 %; vliv zvýšení snížené sazby daně z 5 % na 9 %) a daní z příjmů právnických osob, a to o 10,4 mld. Kč, tj. o 9,7 %. Naopak u daní z příjmů fyzických osob rozpočet počítá s poklesem o 7,9 mld. Kč, tj. o 8,1 % (vliv zavedení rovné patnáctiprocentní daně z tzv. superhrubé mzdy). Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je vyšší o 32,1 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů vzrostl o 20,5 mld. Kč, tj. o 26,5 % (proti skutečnosti 2007 je rozpočet o 27,1 mld. Kč nižší - vliv vysoké loňské skutečnosti, která zahrnovala mimo jiné nerozpočtované převody z fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 37,8 mld. Kč a převody z fondu státních záruk do kapitoly VPS ve výši 8,4 mld. Kč). Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu by měly dosáhnout 76,0 mld. Kč (rozpočet 2007 činil 61,6 mld. Kč a skutečnost 2007 dosáhla 38,8 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2007 o 66,5 mld. Kč, z toho růst o 27,6 mld. Kč (tj. o 2,9 %) připadá na běžné výdaje a růst o 39,0 mld. Kč (tj. o 43,6 %) na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů se podílejí například úroky a ostatní finanční výdaje (růst o 7,7 mld. Kč) či sociální dávky (růst o 6,3 mld. Kč). V rámci sociálních dávek by měly růst výdaje na důchody o 18,2 mld. Kč, výdaje na státní sociální podporu by však měly klesnout o 8,7 mld. Kč. Mandatorní výdaje by měly dosáhnout

581,4 mld. Kč a **převýšit** tak rozpočet 2007 o **11,6 mld. Kč**, tj. o 2,0 %. Jejich **podíl na celkových výdajích** má klesnout na **52,5 %** (rozpocet 2007 předpokládal podíl ve výši 54,7 %)

Na výrazném růstu rozpočtu kapitálových výdajů se podílejí především investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, které proti rozpočtu 2007 vzrostly z 4,4 mld. Kč na 45,9 mld. Kč (vliv zvýšení transferů do SFDI).

1.2. Rozpočet po změnách

V následujících analýzách hospodaření státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí 2008 se pracuje s rozpočtem po pololetních změnách, neboť rozpočet po změnách (v položkové struktuře) za 3 čtvrtletí bude znám až z finančních výkazů cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí.

V průběhu 1. pololetí roku 2008 došlo k několika změnám, které měly vliv na změnu výše celkových příjmů, výdajů či salda schváleného rozpočtu. **Celkové příjmy i výdaje byly navýšeny o 3,1 mld. Kč** na základě zmocnění ministra financí **podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). **K navýšení příjmů a výdajů o dalších 746 mil. Kč** došlo na základě **usnesení vlády č. 364/2008**, kterým se změnila účelovost prostředků rezervního fondu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí. **O dalších 180 mil. Kč** byl zvýšen rozpočet příjmů i výdajů na základě usnesení vlády č. 238/2008 (bod II.). Šlo o zapojení prostředků z rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství na podporu agropotravinářského komplexu a vodního hospodářství a dotaci na činnost Státního zemědělského intervenčního fondu. **Dále došlo k navýšení rozpočtu celkových výdajů (vliv na schodek) o 515 mil. Kč** na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (pro Ministerstvo zemědělství z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb.) a **o 24 mil. Kč** na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku (pro Ministerstvo kultury z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb.).

Rozpočet celkových příjmů po změnách (k 30.6.2008) tak dosáhl 1 040 560 mil. Kč (zvýšení o 4 050 mil. Kč), celkových výdajů 1 111 899 mil. Kč (zvýšení o 4 588 mil. Kč) a schodku 71 339 mil. Kč. Zvýšení schodku o 539 mil. Kč bude vypořádáno snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o stejnou částku.

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ČNB za leden až září 2008 vyplývá **převaha příjmů** státního rozpočtu nad jeho výdaji o **10,5 mld. Kč**. Celkové příjmy dosáhly výše **794,5 mld. Kč** a celkové výdaje **784,0 mld. Kč**.

v mld. Kč

Ukazatel	Skutečnost leden-září 2007	2008				% plnění v roce 2007	Index 2008/2007
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září	% plnění		
					5=4:3		
1	2	3	4	5=4:3	6	7=4:1	
PŘÍJMY CELKEM	748,52	1036,51	1040,56	794,46	76,3	78,8	106,1
VÝDAJE CELKEM	712,21	1107,31	1111,90	783,98	70,5	68,4	110,1
SALDO	36,32	-70,80	-71,34	10,47	-14,7	-39,7	28,8

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

Celkové příjmy státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 ve výši **794,5 mld. Kč** představují **76,3 % rozpočtu po změnách** (v roce 2007 to bylo 78,8 %) a **meziroční růst o 45,9 mld. Kč**, tj. o 6,1 %. Dosavadní inkaso příjmů převyšuje $\frac{3}{4}$ rozpočtu po změnách o 14,0 mld. Kč.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 406,5 mld. Kč, což při **plnění** rozpočtu na **73,7 %** (loni to bylo 74,3 %) představuje **meziroční růst o 22,6 mld. Kč**, tj. o 5,9 %. Rozpočet uvažuje s růstem o 3,3 % proti vykázané skutečnosti roku 2007. Na meziročním růstu inkasa daňových příjmů se nejvíce podílely inkaso daní z příjmů právnických osob (meziroční růst o 14,3 mld. Kč) a inkaso DPH (o 8,1 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši 287,0 mld. Kč naplnily rozpočet na **74,2 %** (loni to bylo 75,6 %) a **meziročně vzrostly o 18,6 mld. Kč**, tj. o 6,9 %.

Nedaňové a ostatní příjmy ovlivnily plnění celkových příjmů nejvýrazněji. Jejich výše **100,9 mld. Kč** představuje **98,7 % rozpočtu po změnách** (loni to bylo 123,8 %) a **meziroční růst o 4,7 mld. Kč**, tj. o 4,9 %. Na vysokém plnění rozpočtu se stejně jako v roce 2007 podílely **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů) do příjmů kapitol ve výši 41,5 mld. Kč** (loni to bylo 34,3 mld. Kč) a příjmy z převodů z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS (resp. převod zůstatku tohoto fondu v souvislosti s jeho zánikem v březnu 2008) ve výši 4,9 mld. Kč (loni to bylo 4,8 mld. Kč). Obě tyto položky nejsou rozpočtovány. **Transfery přijaté od EU a Národního fondu** ve výši **26,9 mld. Kč** meziročně vzrostly o 1,3 mld. Kč. Jejich plnění je však zatím nízké (33,9 %).

Celkové výdaje dosáhly v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 výše **784,0 mld. Kč** při čerpání rozpočtu na **70,5 %** (loni to bylo 68,4 %) a **meziročním růstu o 71,8 mld. Kč**, tj. o 10,1 %. Podílu ¾ rozpočtu po změnách by odpovídala částka 833,9 mld. Kč. Vyšší čerpání výdajů lze tradičně očekávat ke konci roku (od roku 2008 nemají jednotlivé kapitoly možnost převádět nevyčerpané prostředky rozpočtovaných výdajů do rezervních fondů).

Běžné výdaje ve výši **707,0 mld. Kč** představují čerpání rozpočtu po změnách na **71,3 %** (loni to bylo 69,1 %) při **meziročním růstu o 49,7 mld. Kč**, tj. o 7,6 %. Na tomto růstu se podílí především transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 17,7 mld. Kč), výdaje na důchody (o 15,4 mld. Kč), transfery státním fondům (o 6,7 mld. Kč), výdaje kapitoly Státní dluh (o 4,9 mld. Kč) a další.

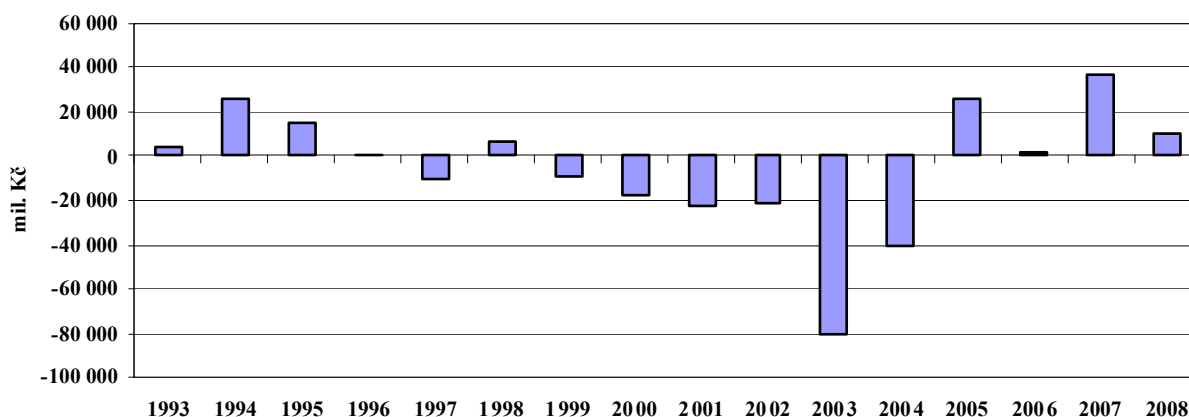
Kapitálové výdaje činily **76,9 mld. Kč** při čerpání rozpočtu po změnách na **63,6 %** (loni to bylo 61,2 %) a **meziročním růstu o 22,1 mld. Kč**, tj. o 40,3 %. Vysoký meziroční růst byl způsoben především transfery do Státního fondu dopravní infrastruktury (růst o 10,4 mld. Kč) a také usnesením vlády č. 476/2008, resp. usnesením rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 461/2008, na jejichž základě došlo v květnu k transferu 12,0 mld. Kč na „dražní dopravu“.

Vykázaný přebytek hospodaření státního rozpočtu ve výši **10,5 mld. Kč** je vzhledem k jeho rozpočtované výši (-71,3 mld. Kč) relativně příznivý a je **o 25,8 mld. Kč nižší než ve stejném období roku 2007**. Dosavadní přebytek je výsledkem předstihu plnění příjmů před čerpáním výdajů o 5,8 procentního bodu (loni to bylo 10,4 procentního bodu). **V průběhu posledního čtvrtletí lze očekávat rychlejší čerpání výdajů, nicméně lze předpokládat, že schodek hospodaření státního rozpočtu bude nižší než jeho rozpočtovaná hodnota.**

Vývoj salda hospodaření státních rozpočtů za 1.-3. čtvrtletí v letech 1993-2008 ukazuje následující graf.

1.-3.Q.	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Saldo SR	4 340	25 612	14 388	47	-10 235	6 203	-8 608	-17 306	-22 551	-21 434	-80 267	-40 516	25 748	1 489	36 316	10 473

Vývoj salda SR za 1.-3. čtvrtletí let 1993-2008

2. Příjmy státního rozpočtu

Ke konci září 2008 inkasoval státní rozpočet celkové příjmy ve výši 794,5 mld. Kč. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 je plnění celkových příjmů nižší o 2,5 procentního bodu (76,3 % proti 78,8 %), při nižší meziroční dynamice o 5,0 procentního bodu (106,1 % proti 111,1 %).

Plnění rozpočtu a meziroční dynamika za hodnocené období roku 2008, jsou patrné z následující tabulky:

Příjmy státního rozpočtu	v mld. Kč						
	2007	2008			% plnění SR	Index	
	Skutečnost leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září	% plnění	leden-září 2007	skutečnost 2008/2007
1	2		3	4=3:2	5	6=3:1	
Příjmy celkem	748,52	1036,51	1040,56	794,46	76,3	78,8	106,1
v tom:							
Daňové příjmy celkem	652,35	938,35	938,35	693,55	73,9	74,8	106,3
<i>Daňové příjmy (bez pojistného SZ)</i>	<i>383,88</i>	<i>551,30</i>	<i>551,30</i>	<i>406,51</i>	<i>73,7</i>	<i>74,3</i>	<i>105,9</i>
v to m:							
- DPH	119,55	191,90	191,90	127,70	66,5	73,1	106,8
- spotřební daně**)	89,56	134,80	134,80	92,52	68,6	68,2	103,3
- daně z příjmů PO	88,66	117,90	117,90	102,97	87,3	82,5	116,1
- daně z příjmů FO	73,04	90,20	90,20	68,95	76,4	74,5	94,4
- vybraná srážkou ze závislé činnosti z příznání	4,35	3,90	3,90	5,26	134,9	86,9	121,1
- správní poplatky vč. kolků	62,42	78,00	78,00	57,01	73,1	74,7	91,3
- majetkové daně	6,28	8,30	8,30	6,68	80,5	66,1	106,4
- clo	2,92	4,60	4,60	2,95	64,1	63,5	101,0
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	7,24	8,80	8,80	7,84	89,0	80,5	108,2
- ostatní daňové příjmy***)	1,04	1,30	1,30	1,74	133,5	86,5	167,2
	0,96	1,30	1,30	1,06	81,2	74,1	109,6
	0,90	0,50	0,50	0,80	160,2	298,9	89,3
Pojistné SZ	268,47	387,05	387,05	287,04	74,2	75,6	106,9
z toho: na důchody	221,09	321,29	321,29	236,38	73,6	75,1	106,9
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	96,18	98,16	102,21	100,91	98,7	123,8	104,9
v to m:							
- kapitoly	65,69	86,38	89,69	76,24	85,0	96,8	116,1
z toho: transfery přijaté od EU a Národního fondu	25,56	76,04	79,17	26,87	33,9	41,5	105,1
převody z fondů OSS	34,31	0,00	0,00	41,54	x	x	121,1
- kapitola Operace SFA	1,49	2,61	2,61	1,61	61,8	115,9	107,8
- kapitola Státní dluh	0,00	1,46	1,46	5,49	376,3	x	x
- VPS	28,99	7,71	8,46	23,06	272,6	340,3	79,5
v to m:							
- příjmy z úroků a real.fin. majet.	0,07	0,07	0,07	0,08	121,2	8,2	119,3
- splátky půjček ze zahraničí	0,18	0,69	0,69	0,16	23,2	23,8	87,3
- příjmy za realizaci záruk (převod z FSZ)	4,79	0,00	0,00	4,88	x	x	101,8
- soudní poplatky vč. kolků	0,68	0,70	0,70	0,70	100,5	96,9	103,8
- přijaté sankční platby	2,11	1,43	1,43	0,05	3,6	169,0	2,4
- ostatní příjmy VPS***)	21,16	4,83	7,00	17,19	245,5	424,0	81,2

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

***) včetně tzv. ekologických daní (daň z elektřiny, zemního plynu a některých dalších plynů a pevných paliv) vybíraných od roku 2008

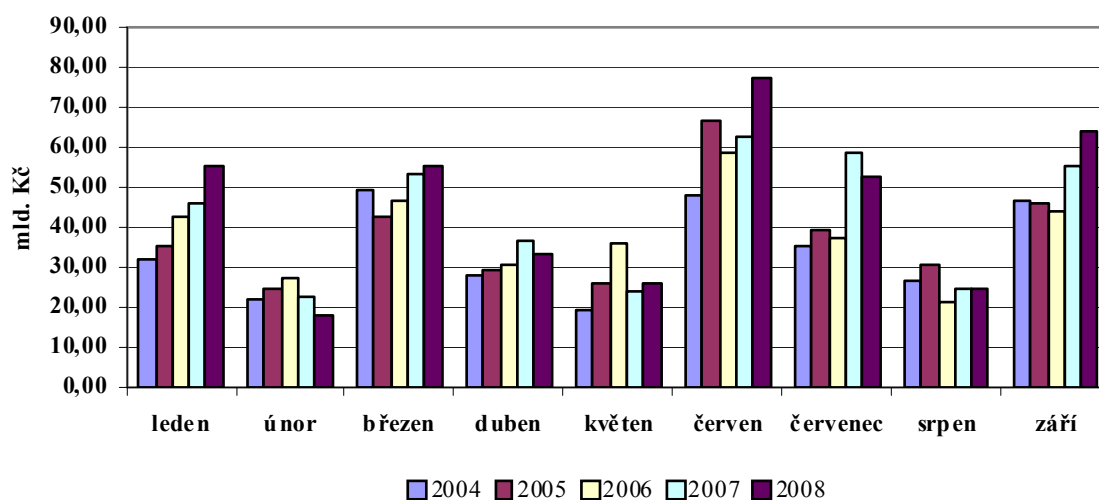
****) do počtu do celku

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 406,5 mld. Kč, tj. 73,7 % rozpočtu, a byly plněny o 0,6 procentního bodu hůře než ve stejném období roku 2007. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 287,0 mld. Kč, tj. 74,2 % rozpočtu, což je o 1,4

procentního bodu nižší plnění než bylo vykázáno k tomuto datu v roce 2007. **Nedaňové a ostatní příjmy ve výši 100,9 mld. Kč představovaly plnění rozpočtu na 98,7 %**, tj. o 25,1 procentního bodu méně než v roce 2007.

2.1. Příjmy z daní a poplatků

Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociálním zabezpečení za posledních pět let je patrný z grafu:

Plnění daňových příjmů ovlivnilo především inkaso daní z příjmů právnických osob, které ve výši **103,0 mld. Kč** představuje **87,3 %** rozpočtu a meziroční růst o 14,3 mld. Kč, tj. o 16,1 % (ve stejném období loňského roku byl rozpočet plněn na 82,5 % při meziročním růstu o 15,4 mld. Kč, tj. o 21,0 %, přičemž celoroční inkaso převýšilo rozpočet o 7,3 mld. Kč, tj. o 6,7 %). Rozpočet 2008 počítá s růstem o 2,7 % proti skutečnosti roku 2007.

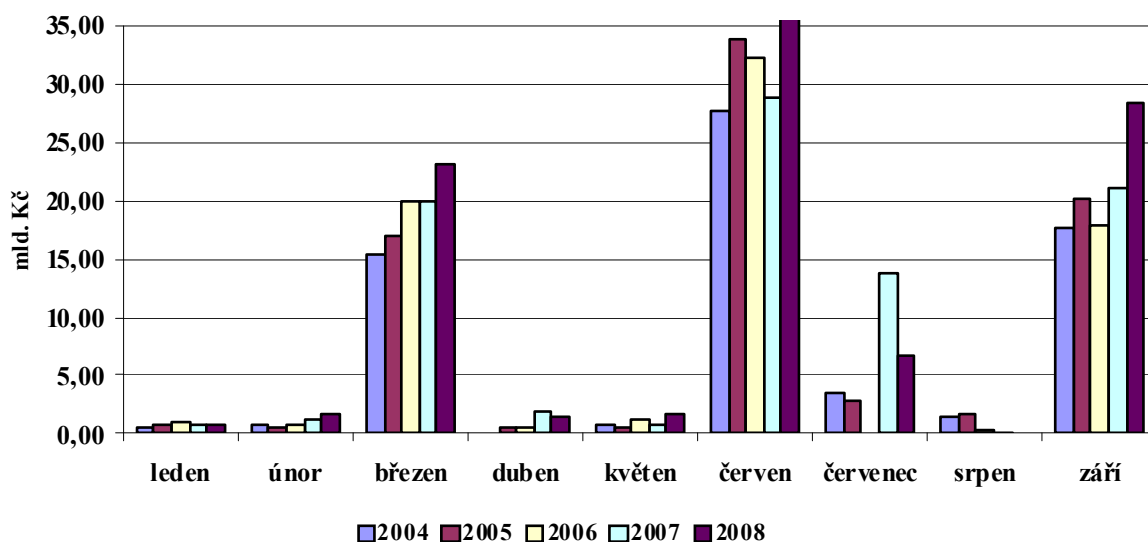
Na růstu inkasa se v rozhodující míře podílela výkonnost české ekonomiky dosažená v předchozích letech, zejména v odvětvích energetiky, spojů, bankovníctví a strojírenství. Další okolností je trvalý nárůst počtu podaných přiznání k DPPO a zvyšující se podíl přiznání, v nichž byla vykázána daňová povinnost zakládající povinnost placení zákonných záloh na daň.

Výše inkasa DPPO nebyla v hodnoceném období legislativními změnami ovlivněna. Snížení sazby daně na 21 % s účinností od roku 2008 ovlivní inkaso DPPO až v roce 2009.

V časovém rozložení inkasa DPPO se v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 projevovaly výraznější výkyvy v plnění mezi jednotlivými měsíci, a to zejména v závislosti na zákonných lhůtách splatnosti záloh na daň a vyúčtování daně, kdy poslední měsíc čtvrtletí je vůči

předcházejícím měsícům zpravidla nejsilnější. Tato tendence trvá již od roku 2002, kdy byly nově vymezeny zákonné podmínky pro stanovení výše a periodicity placení záloh, přičemž dlouhodobě nejvýnosnějším obdobím kalendářního roku je druhé čtvrtletí.

Vliv platebního kalendáře na výběr DPPO v jednotlivých měsících 1.-3. čtvrtletí od roku 2004 ilustruje následující graf:

Na základě vývoje inkasa za prvních devět měsíců lze odhadnout, že výnos DPPO bude vyšší než činí rozpočtovaná částka.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob dosáhlo celkem za tři čtvrtletí 68,9 mld. Kč, tj. 76,4 % rozpočtu a bylo tak o 4,1 mld. Kč, tj. o 5,6 % pod úroveň skutečnosti stejného období roku 2007 (ke konci loňského září bylo plněno na 74,5 % při meziročním růstu o 7,1 mld. Kč, tj. o 10,7 %, přičemž celoročně zůstalo nad úrovní rozpočtu o 4,0 mld. Kč). Rozpočet 2008 uvažuje s poklesem o 11,7 % proti skutečnosti roku 2007 – dopad reformy veřejných financí, jejichž vliv převážil nad pokračujícím růstovým trendem objemu vyplacených mezd a platů.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 57,0 mld. Kč při plnění rozpočtu na **73,1 %** a meziročním **poklesu o 5,4 mld. Kč**, tj. o 8,7 %. Letošní plnění rozpočtu je nižší než bylo ve stejném období loňského roku (74,7 %) o 1,6 procentního bodu. Rozpočet 2008 je pod úrovní skutečnosti roku 2007 o 10,5 %.

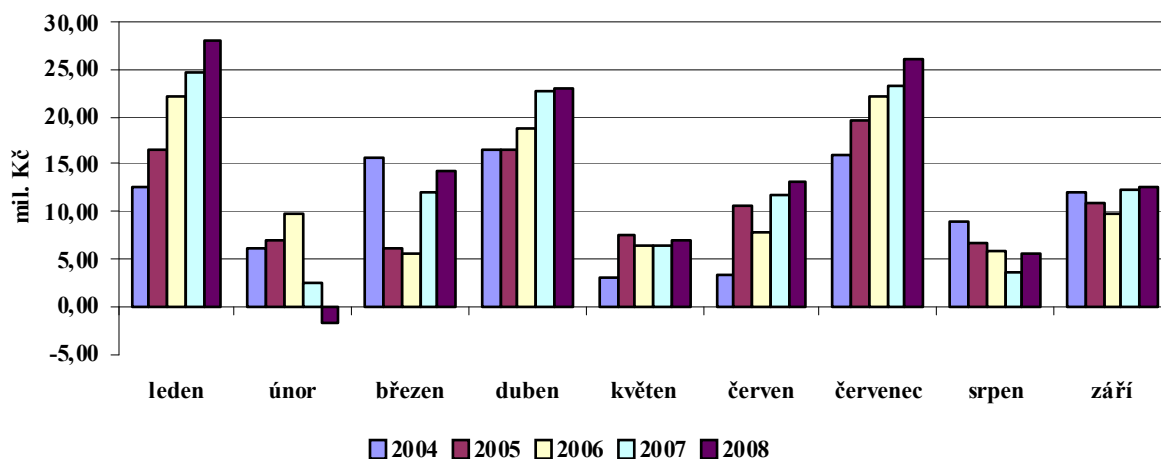
Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti ve výši 6,7 mld. Kč znamená plnění rozpočtu na **80,5 %** (loni to bylo 66,1 %) a proti stejnému období roku 2007 je vyšší o 0,4 mld. Kč, tj. o 6,4 %. Rozpočet 2008 je pod úrovní skutečnosti roku 2007 o 6,7 %.

Několikaletý trend poklesu inkasa daně byl zastaven. Lze předpokládat, že se jedná o odraz vyšší výkonnosti ekonomiky ČR v roce 2007, která se projevila vyššími zisky podnikatelů a tím i vyšší daňovou povinností. Snížil se také počet podnikatelů s vykázanou daňovou ztrátou. Pokračoval trend růstu počtu podaných daňových přiznání se společným zdaněním manželů a vracení přeplatků na dani z tohoto titulu.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 5,3 mld. Kč, což představuje **134,9 %** rozpočtu (loni plnění na 86,9 %) a meziroční růst o 0,9 mld. Kč, tj. o 21,1 %. Rozpočet 2008 počítá s poklesem o 35,5 % proti skutečnosti roku 2007.

Tento vývoj inkasa potvrzuje rostoucí zisky podnikatelů, vyšší objem vkladů na bankovních účtech a přechod části zaměstnanců na pracovní právní vztah ve formě dohody o provedení práce. Vývoj inkasa na této dani nelze spolehlivě odhadnout, neboť do značné míry závisí na individuálním rozhodnutí daňových subjektů.

Inkaso DPH ke konci září letošního roku dosáhlo 127,7 mld. Kč, tj. 66,5 % rozpočtu a meziročně vzrostlo o 8,1 mld. Kč, tj. o 6,8 % (v loňském roce činilo plnění 73,1 % při meziročním růstu o 11,3 mld. Kč, tj. o 10,4 %). Jeho meziroční růst je o 8,4 procentního bodu nižší než počítá rozpočet 2008 proti skutečnosti roku 2007 (15,2 %).

Meziroční vývoj inkasa DPH by měl být ovlivněn zejména zvýšením snížené sazby DPH z 5 na 9 % a reálným růstem konečné spotřeby domácností a spotřeby vlády a růstem cenové hladiny. Ačkoliv je u zmíněných hlavních faktorů ovlivňujících DPH vykázováno jejich zvýšení, inkaso DPH za 3 čtvrtletí roku 2008 odpovídající nárůst překvapivě nezaznamenalo a nelze ani očekávat, že by do konce roku došlo ke kompenzaci vývoje.

Určitý neočekávaný výpadek inkasa je způsoben výrazně silnějším kurzem koruny, který má za následek, že zboží prodávané v zahraničí je nyní často výrazně levnější než stejné zboží nabízené v tuzemsku. Výsledkem je pokles domácí poptávky a její realizace na zahraničních trzích, které jsou, pokud se jedná o trhy EU, zatíženy místní DPH. V případě nákupů neplátců DPH v zahraničí je jejich daňová povinnost tímto splněna. To však neplatí pro nové dopravní prostředky a zásilky ze zahraničí nad stanovený limit. V současné době nejsou k dispozici dostatečné údaje o objemu nákupů občanů ČR v zahraničí, nicméně dopad na DPH se může pohybovat v řádu miliard Kč.

Dá se předpokládat, že celoroční inkaso DPH nedosáhne úrovně státního rozpočtu ve výši 191,9 mld. Kč.

Inkaso spotřebních daní dosáhlo 92,5 mld. Kč, tj. 68,6 % rozpočtu při meziročním růstu o 3,0 mld. Kč, tj. o 3,3 % (v lednu až září roku 2007 činilo plnění 68,2 % při meziročním růstu o 3,9 mld. Kč, tj. o 4,5 %). Rozpočet 2008 počítá s růstem o 2,4 % proti skutečnosti roku 2007.

Z velké části tvoří celkovou výši inkasa spotřebních daní daň z minerálních olejů a daň z tabákových výrobků. Zbytek představují spotřební daně z lihu, piva a vína a meziproductů a nově od 1. ledna 2008 i tzv. energetické daně, tj. daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a daň z pevných paliv.

Inkaso daně z minerálních olejů ve výši 55,5 mld. Kč se proti třem čtvrtinám roku 2007 zvýšilo o 1,9 mld. Kč, tj. o 3,6 %, při plnění rozpočtu na 74,6 %. Tato částka představuje 90,9 % celostátního výnosu daně z minerálních olejů, zbývajících 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil téměř 5,6 mld. Kč.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **27,2 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídající úrovní roku 2007 o **0,7 mld. Kč, tj. o 2,4 %, nižší**. Rozpočet byl **plněn** pouze na **60,2 %**. Tento pokles je ovlivněn důsledky obchodního chování daňových subjektů před zvýšením sazby daně z tabákových výrobků (předzásobením tabákovými nálepkami před zvýšením sazby daně k 1.1.2008, což vedlo ke zvýšenému inkasu ve 4. čtvrtletí roku 2007 a naopak k poklesu inkasa v roce 2008.

Inkaso ostatních váhově méně významných **položek** (daň z vína, piva a lihu) dosáhlo **v souhrnu hodnoty 8,1 mld. Kč** a je tak mírně pod úrovní srovnatelného období loňského roku (o 0,6 %). Rozpočet byl plněn na 74,2 %.

Příjem státního rozpočtu **z tzv. energetických daní** za 3 čtvrtletí roku 2008 **představoval 1,7 mld. Kč**. Plnění rozpočtu dosáhlo za sledované období 40,2 %. Výsledky příjmů z energetických daní ukazují, že nastavení předpokladu výběru z těchto daní ve výši 4,3 mld. Kč bylo zřejmě příliš optimistické. Z šetření celních orgánů vyplývá, že tato

skutečnost je významně negativně ovlivněna předzásobením prodejců a spotřebitelů nezdaňovanými pevnými palivy v roce 2007.

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky, zahrnuté v příjmech státního rozpočtu, představovaly za 9 měsíců částku **2,9 mld. Kč** (stejně jako ke konci září v roce 2007) a naplnily tak celoroční předpoklad na 64,1 %. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky; jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

Příjmy ze **cla** náležející státnímu rozpočtu byly za devět měsíců vykázány ve výši cca **1,7 mld. Kč** (národní podíl ve výši 25 % z předepsaných celních příjmů, který náleží ČR po vstupu do EU), tj. 133,5 % rozpočtu.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 3/4 letošního roku činilo 6,0 mld. Kč a meziročně se zvýšilo o 0,5 mld. Kč.

Na **daních z majetkových a kapitálových převodů**, které zahrnují daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, inkasoval státní rozpočet za tři čtvrtletí roku 2008 celkem **7,8 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na **89,0 %**, při meziročním růstu o 0,6 mld. Kč, tj. o 8,2 % (ve srovnatelném období loňského roku bylo inkaso plněno na 80,5 %). Nejvýznamnější položkou je **daň z převodu nemovitostí**, která představuje cca 95 % majetkových daní. Příjem z této daně za 3/4 roku 2008 představoval **7,5 mld. Kč**, tj. 88,8 % ročního rozpočtu, a meziroční růst o 0,8 mld. Kč, tj. o 12,4 %.

Celostátní daně

Rozpočtované celostátní inkaso daní na rok 2008 (bez DPPO placené obcemi a kraji a bez správních a ostatních poplatků placených obcím) ve výši **751,2 mld. Kč** je proti skutečnosti roku 2007 vyšší o **29,3 mld. Kč**, tj. o **4,1 %**. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován u DPH - o 38,1 mld. Kč (o 16,1 %), naopak u daní z příjmů fyzických osob je rozpočtován pokles - o 16,6 mld. Kč, tj. (o 10,9 %). Od roku 2008 platí novela zákona o rozpočtovém určení daní, kterou se posílily podíly obcí z celostátního hrubého výnosu daní (z 20,59 % na 21,4 %) na úkor podílu státního rozpočtu.

Celostátní inkaso všech daní ke konci září dosáhlo výše 555,1 mld. Kč, což představuje **73,9 % rozpočtu a meziroční růst o 34,1 mld. Kč**, tj. o **6,6 %**. Ve stejném období roku 2007 dosáhlo celostátní inkaso daní 521,0 mld. Kč, tj. 74,5 % rozpočtu, a meziročně vzrostlo o 34,1 mld. Kč, tj. o 6,6 % (celoročně bylo pod úrovní rozpočtu o 22,5 mld. Kč). **Z této částky obdržel státní rozpočet 405,5 mld. Kč (73,0 %), obce 99,8 mld. Kč (18,0 %), kraje 37,9 mld. Kč (6,8 %) a SFDI 12,0 mld. Kč (2,2 %).**

Celostátní inkaso DPH dosáhlo **183,2 mld. Kč**, tj. 66,7 % rozpočtu, při meziročním růstu o 13,8 mld. Kč, tj. o 8,1 %. Z této částky náleží **státnímu rozpočtu 127,7 mld. Kč**, do **rozpočtů obcí** bylo převedeno **39,2 mld. Kč** a do **rozpočtů krajů 16,3 mld. Kč**.

Celostátní příjmy ze spotřebních daní dosáhly výše **98,1 mld. Kč**, tj. 68,9 % rozpočtu, a meziročně vzrostly o 3,1 mld. Kč, tj. o 3,3 %. Z toho na **státní rozpočet** připadlo **92,5 mld. Kč** a na **Státní fond dopravní infrastruktury 5,6 mld. Kč**.

Na **daních z příjmů právnických osob** bylo celkem vybráno **146,5 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 86,9 %, při meziročním růstu o 20,9 mld. Kč, tj. o 16,6 %. Z toho **státní rozpočet** obdržel **103,0 mld. Kč**, **obcím** bylo převedeno **30,7 mld. Kč** a **krajům 12,8 mld. Kč**.

Celostátní daně z příjmů fyzických osob ve výši **103,9 mld. Kč** byly plněny na 76,7 %, při meziročním poklesu o 4,6 mld. Kč, tj. o 4,3 %. Z toho na **státní rozpočet** připadlo **68,9 mld. Kč**, do **rozpočtů obcí** bylo převedeno **26,2 mld. Kč** a **kraje** do svých rozpočtů získaly příjmy ve výši **8,8 mld. Kč**.

Přehled celostátních daní je uveden v tabulce č. 5 v tabulkové části informace.

2.2. Pojistné na sociální zabezpečení

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše **287,0 mld. Kč**, což představuje **74,2 % rozpočtu** (loni to bylo 75,6 %) a **meziroční růst o 18,6 mld. Kč**, tj. o 6,9 %. Rozpočet 2008 počítá s růstem o 5,4 % proti skutečnosti roku 2007. Na **důchodové pojištění** připadlo **236,4 mld. Kč**, tj. **73,6 % rozpočtu** (loni to bylo 75,1 %), při meziročním růstu o 15,3 mld. Kč, tj. o 6,9 %.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění za 9 měsíců roku 2008 **převyšují výdaje na důchody o 5,3 mld. Kč** (ve stejném období roku 2007 činil přebytek 5,5 mld. Kč).

2.3. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly v roce 2008 rozpočtovány ve výši **98,2 mld. Kč**, tj. o 20,5 mld. Kč (o 26,5 %) více než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2007 (a o 27,1 mld. Kč méně než činila skutečnost roku 2007). **Meziroční růst byl způsoben především přijatými transfery**, jejichž rozpočet **vzrostl o 16,2 mld. Kč** (především kvůli zvýšení rozpočtu transferů přijatých od EU o 5,9 mld. Kč a investičních převodů z Národního fondu o 14,1 mld. K). Schválený rozpočet nedaňových příjmů vzrostl o 2,7 mld. Kč a kapitálových příjmů o 1,5 mld. Kč. Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu 1. pololetí 2008 (rozpočet po změnách k 30.9.2008 není zatím k dispozici) **navýšena o 4 050 mil. Kč na 102,2 mld. Kč**

(vysvětleno v části A. bodu 1.2. této informace). Mimo to došlo k přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami či mezi kapitolami. **Při následujícím hodnocení plnění jednotlivých ukazatelů nedaňových a ostatních příjmů je tak použito srovnání s rozpočtem po změnách k 30.6.2008.**

Nedaňové příjmy - rozpočet po změnách 16,6 mld. Kč - tvoří především příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti za služby, které poskytují veřejnosti (3,3 mld. Kč), příjmy z úroků a realizace finančního majetku (2,8 mld. Kč), příjmy ze splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (2,2 mld. Kč) a od veřejných rozpočtů územní úrovně (0,2 mld. Kč), přijaté sankční platby (1,4 mld. Kč), odvody přebytků organizací s přímým vztahem (1,2 mld. Kč), přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (1,0 mld. Kč), dobrovolné pojistné (1,0 mld. Kč), splátky půjčených prostředků ze zahraničí (0,7 mld. Kč), soudní poplatky (0,7 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku (0,4 mld. Kč) a další.

Do kapitálových příjmů – rozpočet po změnách 2,3 mld. Kč - patří v tomto roce téměř výhradně příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Z toho 1,5 mld. Kč se týká příjmů z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí.

V rámci přijatých transferů – rozpočet po změnách 83,3 mld. Kč - jsou rozpočtovány téměř z 95 % prostředky plynoucí z rozpočtu Evropské unie (79,2 mld. Kč). Patří sem neinvestiční a investiční převody z Národního fondu (9,7 mld. Kč, resp. 44,5 mld. Kč) a transfery přijaté od EU (25,0 mld. Kč).

V 1.-3. čtvrtletí roku 2008 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 100,9 mld. Kč, tj. 98,7 % rozpočtu po změnách. Vysoké plnění je ovlivněno nerozpočtovanými příjmy v rámci přijatých transferů ve výši 46,4 mld. Kč (viz dále). Bez těchto prostředků by plnění nedaňových a ostatních příjmů činilo 53,3 %.

Největší část tvořily **přijaté transfery**. Ty dosáhly podle údajů pokladního plnění výše **79,0 mld. Kč** (99,6 % rozpočtu po změnách). Zde se v nejvyšší míře projevíly **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů) do příjmů kapitol ve výši 41,5 mld. Kč** (nejsou rozpočtovány), tj. o 7,2 mld. Kč více než ve stejném období roku 2007. **Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu** dosáhly zatím **26,9 mld. Kč** (33,9 % rozpočtu po změnách) a jsou tak o 1,3 mld. Kč vyšší než za 3 čtvrtletí roku 2007. Dále došlo na základě **usnesení vlády č. 683/2008 k převodu 4,3 mld. Kč z rezervních fondů kapitol do příjmů kapitoly VPS** (a dále na posílení rozpočtu výdajů na důchody). Nad rámec rozpočtu došlo k **převodu 4,9 mld. Kč z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS**, z nichž 1,1 mld. Kč souviselo s realizací státních záruk a 3,8 mld. Kč tvořil převod zůstatku fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS v souvislosti s jeho ukončením. Další 0,2 mld. Kč se stalo příjmem kapitoly OSFA jako transfer prostředků od Fondu národního majetku z výnosů privatizovaného majetku.

Z nedaňových příjmů za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 činily podle údajů pokladního plnění státního rozpočtu dosáhly **21,3 mld. Kč**, tj. 128,3 % rozpočtu po změnách. Na překročení rozpočtu se podílely především **příjmy z úroků a realizace finančního majetku** (údaje pouze za kapitoly Státní dluh, VPS a OSFA) ve výši **6,9 mld. Kč**. V roce 2008 byly poprvé v kapitole Státní dluh rozpočtovány příjmy. Šlo o **výnosy finančního investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny** a jejich výše ke konci září dosáhla **5,5 mld. Kč** (rozpočet ve výši 1,5 mld. Kč). V rámci kapitoly OSFA dosáhly příjmy z dividend 0,9 mld. Kč a 0,3 mld. Kč představovaly příjmy z finančního investování na jaderném účtu. Další nedaňové příjmy tvořily např. **přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) ve výši **1,5 mld. Kč**, dále **příjmy z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za minulý rok** (1,9 mld. Kč), **soudní poplatky** 0,7 mld. Kč, **dobrovolné pojistné** 0,6 mld. Kč, **splátky půjček ze zahraničí** 0,2 mld. Kč atd.

Podrobnější plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za 1.-3. čtvrtletí bude známo až po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

3. Výdaje státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu na rok 2008 jsou stanoveny zákonem č. 360/2007 Sb. v celkové výši **1 107,3 mld. Kč**, z toho 76,4 mld. Kč představují výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů EHP. Proti schválenému rozpočtu roku 2007 jsou celkové výdaje vyšší o 6,4 % (tj. o 66,5 mld. Kč). **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu 2007 zahrnuty v objemu **978,9 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 2,9 % (o 27,6 mld. Kč) a **kapitálové výdaje** v objemu téměř **128,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 43,6 %, tj. téměř o 39,0 mld. Kč. Ve srovnání se skutečností roku 2007 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2008 vyšší o 1,4 % (o 15,0 mld. Kč), běžné výdaje o 0,2 % (o 2,2 mld. Kč) a kapitálové výdaje o 11,1 % (o 12,8 mld. Kč).

Z celkových rozpočtovaných výdajů 52,5 % (**581,4 mld. Kč**) představují tzv. **mandatorní výdaje**, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, při předpokládaném meziročním růstu o 2,0 % (o 11,6 mld. Kč). Ke skutečnosti roku 2007, kdy se mandatorní výdaje na celkových výdajích podílely 50,8 %, se tyto výdaje v roce 2008 mají zvýšit o 4,9 % (o 27,0 mld. Kč). V rámci stabilizace veřejných rozpočtů mají důležitou úlohu od 1.1.2008 přijatá opatření v sociálních mandatorních výdajích, která brzdí dynamiku jejich růstu a přináší efekt ve státní podpoře v oblasti sociálního zabezpečení. **Mandatorní sociální výdaje** jsou ve státním rozpočtu zahrnuty ve výši **475,8 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 1,4 % (o 6,6 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům státního rozpočtu roku 2007, proti skutečnosti roku 2007 o 2,1 % (o 9,8 mld. Kč). Ostatní tzv. **quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši **218,3 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu - **neinvestiční nákupy a související výdaje** - jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši **73,8 mld. Kč**. **Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně** (bez sociálních transferů obcím) jsou rozpočtem stanoveny ve výši **117,8 mld. Kč**, **transfery státním fondům** ve výši **81,9 mld. Kč**, atd.

K 30. červnu 2008 byl schválený **státní rozpočet výdajů navýšen o 4,6 mld. Kč**. Z toho výdaje v objemu **4,0 mld. Kč nezvyšují schodek státního rozpočtu**, neboť se jedná o současné navýšení jeho příjmů. Podle usnesení vlády č. 364/2008 byly prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa do příjmů kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí převedeny prostředky rezervního fondu (746 mil. Kč) na posílení výdajů na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie, podle usnesení vlády č. 238/2008 byly zapojeny prostředky rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství (180 mil. Kč) na podporu agropotravinářské komplexu (80 mil. Kč), na dotace Státnímu zemědělskému

intervenčnímu fondu na marketingovou podporu (80 mil. Kč) a na podporu vodního hospodářství (20 mil. Kč). Dále na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla), v platném znění, došlo k navýšení výdajů o 3,1 mld. Kč na společné programy EU a ČR, které jsou kryty příjmy z rozpočtu Evropské unie a které jsou o tuto částku vyšší než stanoví rozpočet. Výdaje, které **zvyšují plánovaný schodek státního rozpočtu o 538,5 mil. Kč na 71,3 mld. Kč**, jsou určeny podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb. na zvýšení ukazatelů Transfery na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku (23,5 mil. Kč) a Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (515,0 mil. Kč).

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008, vč. porovnání se stejným obdobím předchozího roku, ukazuje následující tabulka:

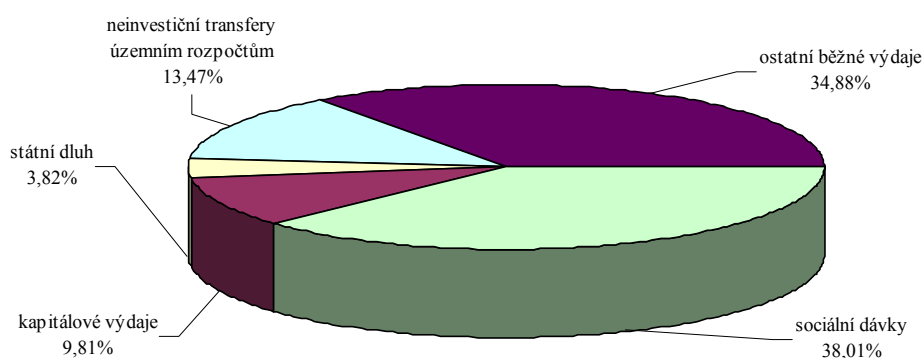
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	v mld. Kč						
	2007	2008			Index skutečnost 2008/2007	Rozdíl skutečnost 2008-2007	
	Skutečnost leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září			% plnění SR za leden-září
1	3	4	5	5:4	5:1	5-1	
VÝDAJE celkem	712,21	1 107,31	1 111,90	783,98	70,5	110,1	71,77
běžné výdaje	657,36	978,94	990,99	707,04	71,3	107,6	49,68
z toho:							
- platy a ostatní platby za provedenou práci							
a pojistné	61,35	98,49	99,14	61,44	62,0	100,1	0,09
- neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění	35,68	47,75	47,75	35,45	74,2	99,4	-0,23
- neinvestiční transfery státním fondům	9,25	36,99	42,43	15,99	37,7	172,9	6,74
- neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	87,94	123,86	120,73	105,62	87,5	120,1	17,68
- neinv. transfery příspěvkovým a pod. org.	28,42	46,54	53,31	33,30	62,5	117,2	4,88
- sociální dávky	288,18	393,97	393,65	298,01	75,7	103,4	9,83
z toho:							
důchody	215,63	305,60	305,38	231,07	75,7	107,2	15,44
podpory v nezaměstnanosti	5,44	7,00	7,00	5,29	75,6	97,2	-0,15
ostatní dávky	30,70	35,67	35,67	29,67	83,2	96,6	-1,03
z toho: dávky nemocenského pojištění	26,13	29,02	29,02	24,12	83,1	92,3	-2,01
dávky státní sociální podpory	36,41	45,70	45,60	31,98	70,1	87,8	-4,43
- aktivní politika zaměstnanosti	3,84	6,94	9,20	4,54	49,4	118,2	0,70
- prostředky na insolventnost	0,14	0,20	0,20	0,10	50,0	71,4	-0,04
- odvody a příspěvky do rozpočtu EU	18,79	30,19	30,19	19,94	66,0	106,1	1,15
- kapitola Státní dluh	25,08	45,46	45,45	29,95	65,9	119,4	4,87
- kapitola OSFA	0,04	19,15	12,42	0,08	0,6	200,0	0,04
kapitálové výdaje	54,85	128,37	120,91	76,95	63,6	140,3	22,10
z toho:							
- investiční nákupy a související výdaje	12,69	21,68	22,74	10,09	44,4	79,5	-2,60
- investiční transfery podnikatelským subjektům	3,52	6,18	19,32	15,49	80,2	440,1	11,97
- investiční transfery státním fondům	13,96	45,90	28,15	24,06	85,5	172,3	10,10
- investiční transfery příspěvkovým organizacím	2,24	17,60	18,16	2,10	11,6	93,8	-0,14

*) schválený rozpočet upravený o rozpočtová opatření k 30.6.2008

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008 dosáhlo celkem 784,0 mld. Kč, tj. 70,5 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 10,1 % (o 71,8 mld. Kč). Skutečné čerpání tak bylo o 49,9 mld. Kč pod úroveň 9-ti měsíční alikvoty upraveného státního rozpočtu. Ve stejném období roku 2007 byly výdaje čerpány na 68,4 % rozpočtu při meziročním růstu o 6,0 % (o 40,2 mld. Kč), tj. o 68,5 mld. Kč méně proti příslušné

rozpočtové alikvotě. Ve srovnání s předchozími lety bylo dosaženo vyššího čerpání státního rozpočtu jak u běžných výdajů (71,3 % rozpočtu, tj. o 2,2 procentního bodu více než ve stejném období roku 2007), tak u výdajů kapitálových (63,6 % rozpočtu, tj. o 2,4 procentního bodu více). Meziroční růst běžných výdajů ovlivnily zejména neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně o 17,7 mld. Kč (výdaje na přímé náklady na regionální školství poukázané v září a určené pro 4. čtvrtletí 2008 ve výši 18,0 mld. Kč; v roce 2007 byly prostředky převedeny až v říjnu), dávky důchodového pojištění vzrostly o 15,4 mld. Kč, neinvestiční transfery státním fondům o 6,7 mld. Kč a příspěvkovým apod. organizacím o 4,9 mld. Kč, výdaje kapitoly Státní dluh se meziročně zvýšily rovněž o 4,9 mld. Kč atd. Vyšší kapitálové výdaje (meziroční růst o 22,1 mld. Kč) byly ovlivněny zejména investičními transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury ve výši 24,1 mld. Kč (o 10,4 mld. Kč více než za stejné období roku 2007) a investičními transfery podnikatelským subjektům (téměř o 12,0 mld. Kč více).

Strukturu výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008 ukazuje následující graf:

Běžné výdaje v celkové výši **707,0 mld. Kč** byly plněny na 71,3 % upraveného rozpočtu a meziročně se zvýšily o 7,6 % (o 49,7 mld. Kč).

Významná část výdajů **355,9 mld. Kč** (45,4 % celkových výdajů, resp. 50,3 % běžných výdajů) směřovala **do sociální oblasti**¹⁾. V rámci zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci

¹⁾ sociální dávky, sociální transfery územním rozpočtům, výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní příspěvek na penzijní připojištění, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel

veřejných rozpočtů, byla s účinností od 1.1.2008 přijata řada legislativních změn²⁾, které mají vliv na výši i strukturu těchto výdajů.

Sociální dávky³⁾ dosáhly celkem **298,0 mld. Kč**, tj. 42,1 % běžných výdajů, a byly plněny na 75,7 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 3,4 % (o 9,8 mld. Kč). Ve státním rozpočtu 2008 jsou zahrnuty ve výši 394,0 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 1,6 % (o 6,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2007 a o 2,0 % (o 7,6 mld. Kč) proti skutečnosti 2007.

Největší objem sociálních dávek (77,5 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které byly čerpány ve výši **231,1 mld. Kč**, tj. 75,7 % rozpočtu po změnách k 30.6.2008. Proti stejnému období roku 2007 byly vyšší o 7,2 % (o 15,4 mld. Kč). Schválený rozpočet 2008 počítá s meziročním růstem o 6,3 % (o 18,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2007 a o 5,4 % (o 15,7 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2007. Na výši vyplacených důchodů v prvních třech čtvrtletí roku 2008 měla vliv jejich **valorizace k 1.1.2008** stanovená nařízením vlády č. 256/2007 Sb.⁴⁾, růst počtu důchodců i nově přiznaných důchodů. Na základě zákona č. 178/2008 Sb., který nabyl účinnosti koncem května 2008 a který umožňuje vládě nařízením zvýšit důchody v mimořádném termínu již při růstu cen alespoň o 5 % místo dříve stanovených alespoň o 10 %, se **od splátky důchodu splatné v srpnu 2008 nařízením vlády č. 211/2008 Sb.**⁵⁾ **důchody zvýšily o 470,- Kč**. Tato mimořádná valorizace předpokládá zvýšení výdajů na důchody v roce 2008 cca o 6,7 mld. Kč, které jsou ve státním rozpočtu zajištěny usnesením vlády č. 683/2008 a následnými rozpočtovými opatřeními, především převodem z rezervních fondů vybraných kapitol do příjmů státního rozpočtu.

Na **ostatní dávky**⁶⁾ v sociální oblasti bylo vynaloženo celkem **29,7 mld. Kč**, tj. 83,2 % rozpočtu a o 3,4 % (o 1,0 mld. Kč) méně než za stejné období roku 2007. Z toho **dávky nemocenského pojištění** představovaly **24,1 mld. Kč** (83,1 % rozpočtu) s meziročním

²⁾ např. změna zákona č. 117/1995, o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 187/2006, o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 262/2006, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 592/1992, o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění; atd.

³⁾ důchody, ostatní dávky vč. dávek nemocenského pojištění, výdaje na dávky státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti (bez sociálních transferů územním rozpočtům)

⁴⁾ u všech druhů důchodů přiznaných před 1. lednem 2008 se zvyšuje základní výměra o 130,- Kč na 1 700,- Kč měsíčně a procentní výměra o 3,0 % procentní výměry, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje

⁵⁾ u důchodů starobních, plných a částečných invalidních důchodů, vdovských, vdoveckých a sirotčích přiznaných před 1. srpnem 2008 se od splátky splatné po 31. červenci 2008 zvyšuje základní výměra důchodu o 470,- Kč na 2 170,- Kč měsíčně

⁶⁾ dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžité pomoci v mateřství, vyrovnávací příspěvek v mateřství a těhotenství), výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí a další drobné dávky

snížením o 7,7 % (o 2,0 mld. Kč), když rozpočet počítá s meziročním poklesem o 11,2 % proti rozpočtu roku 2007 a o 16,8 % proti celoroční skutečnosti 2007. U těchto dávek došlo od 1. ledna 2008 také k řadě úprav např. úprava parametrů a způsobu vyplácení těchto dávek - zavedení karenční doby pro první 3 dny dočasné pracovní neschopnosti, tj. doby, kdy se nevyplácí dávka „nemocenské“ nebo plat; stanovení ochranné lhůty na 7 dní (dříve 42 dní), sjednocení dávky „peněžitá pomoc v mateřství“ na 28 týdnů pro vdané a osamělé matky (ženám, která porodí víceročata zůstává nárok na tuto dávku 37 týdnů, nezaměstnané ženy nárok nemají), atd. V souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu, který zrušil 3-denní karenční dobu, činila v červenci a v srpnu 2008 sazba nemocenského za 1. až 3. kalendářní den dočasné pracovní neschopnosti 60 % denního vyměřovacího základu. Na základě zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů je od 1. září 2008 nemocenské poskytováno za první tři dny dočasné pracovní neschopnosti ve výši 25 % denního vyměřovacího základu.

Dávky státní sociální podpory⁷⁾ byly čerpány v celkové výši **32,0 mld. Kč** (70,1 % upraveného rozpočtu) při meziročním poklesu o 12,2 % (o 4,4 mld. Kč). Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty ve výši 45,7 mld. Kč, tj. 84,0 % schváleného rozpočtu roku 2007 (o 8,7 mld. Kč méně). Proti skutečnosti 2007 jsou plánované výdaje nižší o 6,0 % (o 2,9 mld. Kč). Právě u těchto dávek ve stanovení i plnění rozpočtu mají značný vliv úsporná opatření přijatá od 1. ledna 2008 v zákonu o stabilizaci veřejných rozpočtů⁸⁾.

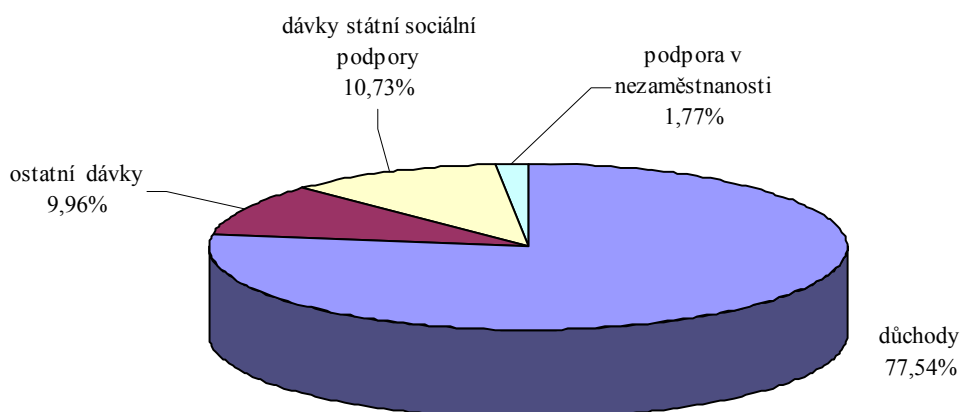
Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce **5,3 mld. Kč**, tj. 75,6 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 2,8 % (o 147 mil. Kč). Státní rozpočet předpokládá meziroční snížení výdajů o 3,1 % proti rozpočtu 2007 a mírné navýšení proti skutečnosti 2007 (o 0,2 %). U těchto dávek došlo od 1.1.2008 ke zpřísnění nároku na jejich poskytování: je postihována

⁷⁾ přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, dávky péčovské péče, porodné, pohřebné

⁸⁾ např. řada dávek státní sociální podpory byla nově stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum; byly zrušeny automatické valorizace dávek státní sociální podpory (povinnost vlády valorizovat životní a existenční minimum a související dávky při splnění valorizační podmínky je změněna na možnost); přídavek na dítě je vyplácen v pevné výši odstupňované podle věku dítěte (nárok na tuto dávku mají rodiny s příjmem do 2,4 násobku životního minima, dříve až do 4,0 násobku); nárok na sociální příplatek má rodič, který se stará alespoň o jedno nezaopatřené dítě, pokud rozhodný příjem rodiny nepřesahuje 2,0 násobek životního minima (dříve 2,2 násobek); nový systém umožňuje tři varianty čerpání rodičovského příspěvku: 2-letý (11 400,- Kč/ měsíc, celkový objem 273 600,- Kč), 3-letý (7 600,- Kč/měsíc, celkový objem 273 600,- Kč) a 4-letý (7 600,- Kč/ měsíc do 21. měsíce věku dítěte, pak 3 800,- Kč, celkový objem 262 200,- Kč), u zdravotně postiženého dítěte se za daných podmínek vyplácí základní výměra 7 600,-/měsíc do 7 let dítěte (v roce 2007 rodičovský příspěvek činil 7 582,-/měsíc do 4 let věku dítěte, příp. do 7 let zdravotně postiženého dítěte); příspěvek na převzetí dítěte do péčovské péče je stanoven v pevné částce a je zde odstraněn automatický valorizační mechanismus; porodné je vypláceno v pevné výši 13 000,- na každé narozené dítě (v roce 2007 tato dávka závisela na počtu najednou narozených dětí, např. na jedno narozené dítě činila 11,1 násobek životního minima, tj. (17 760,- Kč, atd.); zužuje se okruh příjemců dávky pohřebné (5 000,- Kč) na osoby, které vypravily pohřeb nezaopatřenému dítěti, a rodiče nezaopatřeného dítěte s tím, že zemřelá osoba měla vždy v době úmrtí trvalý pobyt na území ČR; zrušeny byly dávky příspěvek na školní pomůcky (1 000,- Kč) a příspěvek na zvýšené životní náklady (na ortopedické, kompenzační nebo jiné pomůcky)

nelegální práce vyřazením z evidence na úřadu práce na ½ roku, nárok na podporu zaniká uchazečům, s nimiž zaměstnavatel ukončil pracovní poměr pro zvláště hrubé porušení pracovní povinnosti, atd. Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji. Míra registrované nezaměstnanosti k 30.9.2008 vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání činila 5,3 % (ke stejnému datu roku 2007 to bylo 6,2 %, roku 2006 7,8 %, roku 2005 8,8 %, roku 2004 9,1 %); počet evidovaných nezaměstnaných dosáhl 314,6 tis. osob (v roce 2007 365,0 tis. osob, v roce 2006 454,2 tis. osob, v roce 2005 503,4 tis. osob, v roce 2004 530,2 tis. Osob.

Podíl jednotlivých sociálních dávek na celkových sociálních dávkách ukazuje následující graf:

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁹⁾ činily **4,5 mld. Kč**, tj. 49,4 % upraveného rozpočtu a proti stejnému období roku 2007 o 18,2 % (o 701,3 mil. Kč) více. Rozpočet (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá nárůst výdajů o 13,0 % (téměř o 1,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a pokles o 10,4 % (o 808,3 mil. Kč) proti celoroční skutečnosti 2007.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. dosáhly **101,6 mil. Kč**, tj. cca 50,0 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 28,6 % (o 34,2 mil. Kč).

⁹⁾ výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

Výdaje na **platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné** byly ke konci září 2008 čerpány ve výši **61,4 mld. Kč**, tj. na 62,0 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 0,1 mld. Kč, tj. o 0,2 % (upravený rozpočet roku 2008 ke skutečnosti roku 2007 předpokládá růst o 4,3 %; pro informaci zde uvádíme, že skutečný meziroční nárůst spotřebitelských cen ke konci června 2008 dosáhl 6,7 %). Nízké plnění celoročního rozpočtu souvisí s posunem zúčtování platů (lednové platy jsou zúčtovány v únoru atd., k vyrovnání dochází až v prosinci).

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly poskytnuty v objemu **33,3 mld. Kč**, tj. 62,5 % upraveného státního rozpočtu (o 4,0 procentního bodu více než ve stejném období roku 2007). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 17,2 % (o 4,9 mld. Kč). Schválený rozpočet počítá s meziročním poklesem o 7,2 % (o 3,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a o 0,3 % (o 129 tis. Kč) proti skutečnosti 2007. V průběhu 1. pololetí 2008 byl však státní rozpočet navýšen o 6,8 mld. Kč, z toho 4,8 mld. Kč představovaly prostředky určené poskytovatelům sociálních služeb.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně byly čerpány v celkovém objemu **51,5 mld. Kč**, z toho na **transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění** představující platby státu na zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel připadlo **35,4 mld. Kč** (74,3 % rozpočtu) při meziročním poklesu o 0,6 % (o 238,0 mil. Kč). Ve schváleném státním rozpočtu je předpokládán meziroční růst 1,1 % (535 mil. Kč), proti skutečnosti 2007 by se výdaje měly zvýšit o 0,6 % (o 270 mil. Kč). V roce 2008 je platba státu za dotčenou osobu a měsíc stanovena na 677,- Kč¹⁰⁾ a v porovnání s rokem 2007 dochází k jejímu snížení o 3,- Kč (od 1.1.2008 zrušeno navýšení vyměřovacího základu přepočítacím koeficientem). **Neinvestiční transfery státním fondům** jsou v roce 2008 ve státním rozpočtu zahrnuty v částce 37,0 mld. Kč pro Státní zemědělský intervenční fond při předpokládaném meziročním rozpočtovém růstu o 9,7 % (o 3,3 mld. Kč); proti skutečnosti se mají zvýšit o 34,3 % (o 9,5 mld. Kč). K 30.6.2008 byl státní rozpočet navýšen o 5,4 mld. Kč, a to z 99,5 % na neinvestiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Čerpáno bylo celkem **15,0 mld. Kč**, tj. 37,7 % upraveného rozpočtu (o 10,2 procentního bodu více než ve stejném období roku 2007), meziročně se tyto výdaje zvýšily o 72,8 % (o 6,7 mld. Kč).

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu značný objem čerpání vykázaly **neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně 105,6 mld. Kč**, tj. 87,5 % upraveného rozpočtu, při meziročním zvýšení o 20,1 % (o 17,7 mld. Kč). Schválený rozpočet předpokládá meziroční nárůst o 2,6 % (o 3,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2007 a o 2,8 %

¹⁰⁾ vyměřovací základ pro platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění je dán pro kalendářní rok ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy stanovené nařízením vlády jako všeobecný vyměřovací základ pro účely výpočtu důchodů v systému důchodovém pojištění (pro rok 2008 podle nařízení vlády č. 257/2007 Sb. 20 050,- Kč)

(o 3,4 mld. Kč) proti skutečnosti 2007. Vyšší čerpání rozpočtu ovlivnily převody prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji v částce 75,0 mld. Kč, když byla na rozdíl od předchozího roku vyplacena záloha na 4. čtvrtletí ve výši 18,0 mld. Kč již v září. Obcím bylo kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytnuto na dávky v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 4,6 mld. Kč a na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 14,0 mld. Kč. Státní rozpočet těchto sociálních dávek na rok 2008 byl vzhledem k jejich zavedení v roce 2007 stanoven podle zpřesnění nároků během roku 2007, proto se jich úsporná opatření dotýkají pouze okrajově.

Na **realizaci státních záruk** vč. úhrady závazků státní organizaci Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. bylo použito **1,8 mld. Kč** a **4,3 mld. Kč** připadlo na splátky jistin a úroků **na realizaci státních záruk za úvěry přijaté ČMZR** na financování infrastruktury. Celkem bylo čerpáno 72,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 38,9 % (o 2,3 mld. Kč). K 3. březnu 2008 byl zrušen Fond státních záruk a následně byl rozpočtovým opatřením snížen převod prostředků do tohoto fondu z kapitoly Všeobecná pokladní správa v plné rozpočtované výši a současně byly zvýšeny rozpočtové položky Realizace státních záruk, Úhrada závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty a Realizace státních záruk za úvěry ČMZR úhrnem ve stejné výši (8,5 mld. Kč). Zůstatek tohoto fondu z roku 2007 v částce 3,8 mld. Kč byl převeden na příjmový účet kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Státní podpora stavebního spoření poskytovaná podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, byla v období leden-září 2008 vyplacena ve výši **13,5 mld. Kč**, tj. na 89,8 % rozpočtu (platby za předchozí rok jsou prováděny převážně v průběhu 2. čtvrtletí sledovaného roku). Meziroční snížení výdajů o 5,8 % (o 826,9 mil. Kč) souviselo především s poklesem celkového počtu smluv o stavebním spoření ve fázi spoření, a to zejména smluv uzavřených podle právní úpravy platné do 31.12.2003 s maximální státní podporou 4 500,- Kč.

Státní příspěvek na důchodové připojištění činil **3,7 mld. Kč**, tj. 72,6 % rozpočtu, při meziročním růstu o 10,6 % (o 354,9 mil. Kč). Státní rozpočet počítá s růstem těchto výdajů o 13,3 % (o 600 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2007, proti skutečnosti roku 2007 pak o 12,7 % (o 573,1 mil. Kč).

Na **odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** je ve státním rozpočtu na rok 2008 vyčleněno 29,9 mld. Kč¹¹⁾; ke konci 3. čtvrtletí byly **odvedeny prostředky** ve výši **19,6 mld. Kč**, tj. 65,7 % rozpočtu při meziročním růstu o 4,4 %

¹¹⁾ stanoveno na základě údajů o vlastních zdrojích ES za ČR v předběžném rozpočtu EU na rok 2008, který předložila Evropská komise (PDB 2008) s tím, že u členských států, které nejsou členy HMU, byl stanoven devizový kurs k 2.5.2007 (pro ČR 28,127 Kč/Eur)

(o 822,6 mil. Kč). Kromě výše uvedených odvodů byla na počátku roku 2008 uhrazena roční **splátka do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel** v částce **320,1 mil. Kč**. Státní rozpočet 2008 počítá s téměř stejnou celkovou výší odvodů a příspěvků do rozpočtu EU jako rozpočet v roce 2007, proti celoroční skutečnosti 2007 jsou rozpočtované výdaje na rok 2008 vyšší o 10,3 % (o 2,8 mld. Kč).

V kapitole **Státní dluh** bylo ke konci září 2008 vynaloženo **29,9 mld. Kč**, tj. 65,9 % rozpočtu, při meziročním růstu o 19,4 % (téměř o 4,9 mld. Kč). Čerpání finančních prostředků v průběhu roku souvisí s úrokovými platbami v návaznosti na platební kalendář střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů.

Státní rozpočet na rok 2008 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **128,4 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2007 o 43,6 % více, proti skutečnosti dosažené v roce 2007 pak o 11,2 % více (kromě zvýšení uvedeného v následujícím odstavci též vliv zapojení rezervních fondů).

Meziroční nárůst rozpočtovaných kapitálových výdajů ovlivnilo především Ministerstvo dopravy, u něhož došlo k výraznému zvýšení transferů pro Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) na pokrytí deficitu a na financování akcí zařazených do Operačního programu Doprava. Investiční transfery SFDI určené na vyrovnání deficitu SFDI by měly letos dosáhnout 20,2 mld. Kč (proti 4,4 mld. Kč v roce 2007) a investiční transfery SFDI z prostředků EU na společné programy EU a ČR 25,7 mld. Kč (v roce 2007 nebyly rozpočtovány), což souvisí s novým nastavením implementačních toků Operačního programu Doprava. Významně rostou investiční výdaje též u kapitoly Operace státních finančních aktiv, a to v souvislosti s projektem Rámcového úvěru ke spolufinancování Operačního programu Doprava, který je rozpočtován v této kapitole v rámci transferů financovaných z úvěrů od EIB, a rovněž u Ministerstva pro místní rozvoj - především v rámci výdajů na Regionální operační programy programovacího období 2007–2013. Na druhé straně k poklesu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva životního prostředí (vliv pozdějšího schvalování programů spolufinancovaných z prostředků EU), u Ministerstva obrany a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Značná část kapitálových výdajů souvisí s **financováním programů** reprodukce a provozování majetku, na které je rozpočtem určeno celkem **66,8 mld. Kč** (včetně běžných výdajů souvisejících s programy). Proti schválenému rozpočtu na rok 2007 jsou o 19,5 mld. Kč, tj. o 22,6 % nižší. Do výdajů roku 2008 je zahrnuta i část transferů poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 11,5 mld. Kč, proti roku 2007 o 16,8 mld. Kč (o 59,4 %) nižší. Pokles je dán tím, že část prostředků fondů EU není zahrnuta v programovém financování a také novelou rozpočtových pravidel, která umožňuje ministři financí navýšit příjmy a výdaje státního rozpočtu v průběhu roku z titulu EU.

Z hlediska sektorů alokace jsou výdaje státního rozpočtu na programy směřovány především ve prospěch organizací vládního sektoru, tj. subjektů zřízených (založených) ústředním orgánem státní správy (43,2 mld. Kč, tj. 64,7 % všech výdajů na programy), v menším rozsahu pak veřejnému sektoru – krajům (4,4 mld. Kč), obcím (3,9 mld. Kč) a vysokým školám (3,1 mld. Kč). Další prostředky jsou určeny neveřejnému sektoru – jiným než bankovním a finančním institucím (celkem 1,8 mld. Kč) a jiným rozpočtem předběžně nekonkretizovaným sektorům (9,8 mld. Kč).

Z věcného hlediska vychází rozpočet ze schválených dokumentací programů reprodukce majetku zabezpečujících dlouhodobě stanovené cíle rozvoje a obnovy materiálně technické základny činnosti státní správy a podporu reprodukce majetku nevládního sektoru. Rozpočet obsahuje jak nově schválené dokumentace programů, tak i dokumentace programů připravovaných, u kterých se předpokládá zahájení financování v rámci programů v průběhu roku 2008. V minimálním počtu případů rozpočet obsahuje i účast na financování některých dříve zahájených programů, které budou v převážné míře ukončeny v roce 2008.

Věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle programů sleduje Ministerstvo financí v Informačním systému financování programů (ISPROFIN). V souvislosti s usnesením vlády č. 629 ze dne 11. července 2007 došlo k přerozdělení prostředků rezervních fondů organizačních složek státu. Tato skutečnost, spolu s nově zahájenými akcemi spadajícími do individuálně posuzovaných výdajů a omezeným možnostem v oblasti navyšování výdajů na reprodukci majetku ve střednědobém výhledu, vedla u některých resortů k potížím při zabezpečení již zahájených akcí (projektů), přičemž prostor pro nově zahajované akce je minimální.

V roce 2008 se očekává pokračování změny přístupu resortů k reprodukci majetku ve státním vlastnictví, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Z uvedené celkové rozpočtované částky 66,8 mld. Kč, určené na financování programů, připadá na rozvoj a obnovu materiálně technické základny (MTZ) armády 13,1 mld. Kč, na podporu regionálního rozvoje 5,1 mld. Kč, na podporu rozvoje a obnovy zdravotnických zařízení 3,9 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ vysokých škol 3,0 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ Policie ČR 2,7 mld. Kč, na podporu konkurenceschopnosti průmyslu a podnikání 2,1 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ regionálních složek justice 1,5 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ hasičských záchranných sborů 1,4 mld. Kč, na podporu opatření v ochraně životního prostředí 1,4 mld. Kč, na podporu rozvoje a obnovy zařízení sociální péče 0,8 mld. Kč, na podporu výstavby a obnovy vodovodů, kanalizací a ČOV 0,4 mld. Kč, na podporu výstavby bytů 0,3 mld. Kč atd.

V rozpočtovaných kapitálových výdajích na rok 2008 mají značný podíl transfery z kapitoly Operace státních finančních aktiv (OSFA) do jiných rozpočtových kapitol na

programy vedené v ISPROFIN. Jsou zde zahrnuty **výdaje související s projekty financovanými z úvěrů** přijatých na základě příslušných zákonů **od Evropské investiční banky, a to ve výši 16,3 mld. Kč**. Prostředky z přijatých úvěrů spravují tito finanční manažeři:

- Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI), který spravuje prostředky z přijatého úvěru určeného na spolufinancování projektů v rámci Operačního programu Doprava (10,59 mld. Kč),
- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB) - spravuje prostředky určené na výstavbu silničního okruhu Prahy (celkem 3 mld. Kč) a na rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně (téměř 752 mil. Kč),
- Ministerstvo financí – referát finančního manažera v odboru 19 - spravuje prostředky z úvěru na financování protipovodňových opatření (1,176 mld. Kč),
- ČSOB, a.s. - spravuje prostředky z přijatého úvěru určeného na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (750 mil. Kč).

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech čtvrtletích roku 2008 ve výši **76,9 mld. Kč** představovalo 63,6 % upraveného rozpočtu (v roce 2007 to bylo 61,2 %) a bylo o 13,8 mld. Kč pod třemi čtvrtinami rozpočtované hodnoty. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily o 22,1 mld. Kč, tj. o 40,3 %. Vysoký meziroční růst ovlivnily především vyšší transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Podrobnější plnění kapitálových výdajů za 1. až 3. čtvrtletí 2008 bude známo po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

Na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky v rozpočtované výši 16,3 mld. Kč bylo v 1. až 3. čtvrtletí 2008 z kapitoly OSFA (u níž jsou prostředky rozpočtovány) transferováno věcně příslušným resortům celkem 11,6 mld. Kč. Z toho nejvíce prostředků připadlo na silniční okruh Prahy, jihozápadní část (3,4 mld. Kč), na spolufinancování Operačního programu Doprava (7,0 mld. Kč) a na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (1,2 mld. Kč).

B. ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU

1. Vývoj státního dluhu

V 1.-3. čtvrtletí 2008 došlo ke zvýšení státního dluhu o 28,1 mld. Kč z 897,4 mld. Kč na 925,5 mld. Kč. Znamená to, že v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 se dluh zvýšil o 3,1%.

Při zvýšení státního dluhu z 897,4 mld. Kč na 925,5 mld. Kč se vnitřní státní dluh snížil o 28,4 mld. Kč a vnější státní dluh se zvýšil o 56,5 mld. Kč.

Přehled o vývoji státního dluhu v 1.-3. čtvrtletí 2008 podává následující tabulka:

v mil. Kč

	Stav 1. 1. 2008	Půjčky (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly (c)	Změna (a-b+c)	Stav 30.9. 2008
STÁTNÍ DLUH CELKEM	897 385	241 216	213 169	65	28 113	925 498
Vnitřní dluh	774 401	180 331	208 685	-3	-28 356	746 045
Státní pokladniční poukázky	82 168	63 017	99 844		-36 827	45 341
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	692 194	88 786	80 276		8 510	700 704
Krátkodobé půjčky	39	28 528	28 565	-3	-39	0
Vnější dluh	122 984	60 885	4 484	68	56 469	179 453
Zahraniční emise dluhopisů	83 686	49 316		70	49 387	133 073
Půjčky od EIB	38 743	11 568	4 473		7 096	45 838
Směnky pro úhradu účasti u IBRD a EBRD	555		12	-2	-14	542

Státní půjčky v 1.-3. čtvrtletí 2008 spočívaly především v emisích státních dluhopisů. Bylo realizováno 15 emisí krátkodobých státních dluhopisů, a sice státních pokladničních poukázek (SPP). Všechny tyto emise SPP byly primárně určeny k financování dlouhodobého státního dluhu. Celkový objem půjček prodejem SPP dosáhl v uvedeném období objemu 63 017 mil. Kč. Objem splátek SPP činil 99 844 mil. Kč. Stav státních pokladničních poukázek v oběhu se tak v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 snížil ze 82 168 mil. Kč na počátku roku na 45 341 mil. Kč, tj. o 36 827 mil. Kč.

V průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 řešilo MF krátkodobý nedostatek likvidních finančních prostředků na účtu řízení likvidity státní pokladny formou pasivních repo operací se zástavou poukázek ČNB a depozitních operací. Objem půjček v rámci těchto operací činil v 1.-3. čtvrtletí 2008 celkem 23 703 mil.Kč, objem splátek těchto operací pak rovněž 23 703 mil.Kč.

MF v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 uskutečnilo půjčky korunových depozit spojených s měnovými operacemi na umořovací účtu v celkové výši 4 796 mil. Kč, splátky těchto půjček činily rovněž 4 796 mil. Kč, stav těchto půjček na konci 3. čtvrtletí 2008 byl tak roven nule.

MF k 1.1.2008 dále převzalo pasivní depozita po bývalé ČKA denominovaná v amerických dolarech, a to ve výši 39 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí byla tato depozita splacena, a to v celkové částce 37 mil. Kč, přičemž rozdíl 2 mil. Kč představuje vliv zhodnocení české koruny vůči dolaru.

MF v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 realizovalo půjčky depozit v amerických dolarech z důvodu revolvingu výše uvedených depozit převzatých po ČKA ve výši 29 mil. Kč, která byla v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 zcela splacena.

V 1.-3. čtvrtletí 2008 pokračovalo MF ve vydávání střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím primárním trhu podle emisního plánu v souladu s emisní politikou nastoupenou od začátku roku 2000. Dne 28. 1. 2008 proběhlo vydání 1. tranše 54. emise 3letých dluhopisů v objemu 5 617 mil.Kč. Dále se uskutečnila čtyři znovuotevření 50. emise 5letých státních dluhopisů v celkovém objemu 20 227 mil. Kč, čtyři znovuotevření 51. emise 10letých státních dluhopisů v celkovém objemu 21 557 mil. Kč, tři znovuotevření 52. emise 15letých státních dluhopisů v celkovém objemu 11 015 mil. Kč a čtyři znovuotevření 54. emise 3letých státních dluhopisů v celkovém objemu 15 915 mil. Kč. Celkově tak emise domácích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na primárním trhu dosáhly v 1.-3. čtvrtletí 2008 výše 74 331 mil. Kč.

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Nominální objem tranše	Částka získaná primární	Roční kupón	Výnos do splatnosti
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(%)	(% pa)
51, 6. tranše	14.1.2008	11.4.2017	6 900,16	6 628,72	4,00	4,53
54, 1. tranše	28.1.2008	11.4.2011	5 617,01	5 620,39	4,10	4,07
52, 4. tranše	18.2.2008	12.9.2022	3 620,00	3 584,47	4,70	4,79
50, 6. tranše	25.2.2008	18.10.2012	3 553,81	3 455,76	3,55	4,20
54, 2. tranše	3.3.2008	11.4.2011	3 275,00	3 271,66	4,10	4,13
51, 7. tranše	10.3.2008	11.4.2017	4 000,00	3 843,77	4,00	4,53
54, 3. tranše	17.3.2008	11.4.2011	5 848,05	5 803,99	4,10	4,36
52, 5. tranše	7.4.2008	12.9.2022	3 127,76	2 994,76	4,70	5,12
50, 7. tranše	21.4.2008	18.10.2012	6 702,00	6 491,64	3,55	4,32
51, 8. tranše	5.5.2008	11.4.2017	5 961,31	5 641,73	4,00	4,75
54, 4. tranše	19.5.2008	11.4.2011	2 832,49	2 807,85	4,10	4,41
50, 8. tranše	26.5.2008	18.10.2012	4 006,00	3 851,84	3,55	4,52
52, 6. tranše	9.6.2008	12.9.2022	4 267,00	4 001,88	4,70	5,33
54, 5. tranše	23.6.2008	11.4.2011	3 959,88	3 884,29	4,10	4,83
50, 9. tranše	25.8.2008	18.10.2012	5 965,00	5 855,18	3,55	4,04
51, 9. tranše	8.9.2008	11.4.2017	4 695,77	4 508,41	4,00	4,57

V rámci úmoru střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů byla dne 17. března 2008 uhrazena částkou 28 703 mil. Kč při své splatnosti zbývající část jistiny 39. emise 5letých státních dluhopisů z roku 2003. Dále byla dne 26. září 2008 uhrazena částkou 43 590 mil. Kč při své splatnosti zbývající část jistiny 47. emise 3letých státních dluhopisů z roku 2005.

V průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 MF uskutečnilo celkem 21 zpětných odkupů, z toho 9 odkupů částí 39. emise 5letých státních dluhopisů v celkovém objemu 5 640 mil. Kč, 10 odkupů částí 47. emise 3letých státních dluhopisů v celkovém objemu 2 143 mil. Kč a 2 odkupy částí 42. emise 5letých státních dluhopisů v celkovém objemu 200 mil. Kč. Celková hodnota zpětných odkupů v 1.-3.čtvrtletí 2008 tak dosáhla 7 983 mil. Kč.

Současně bylo provedeno celkem 47 prodejů SDD z portfolia v celkovém objemu 14 455 mil. Kč a v následující struktuře:

- 1 prodej 47. emise 3letých státních dluhopisů z roku 2005 v objemu 100 mil.Kč
- 9 prodejů 48. emise 3letých státních dluhopisů z roku 2006 v celkovém objemu 2 100 mil. Kč
- 7 prodejů 49. emise 30letých státních dluhopisů z roku 2006 v celkovém objemu 995 mil. Kč
- 4 prodeje 51. emise 10letých státních dluhopisů z roku 2007 v celkovém objemu 1 750 mil. Kč
- 17 prodejů 52. emise 15letých státních dluhopisů z roku 2007 v celkovém objemu 7 800 mil. Kč
- 1 prodej 53. emise 50letých státních dluhopisů z roku 2007 v objemu 10 mil. Kč
- 8 prodejů 54. emise 3letých státních dluhopisů z roku 2008 v celkovém objemu 1 700 mil. Kč

Prémii emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na primárním trhu bylo v 1.-3. čtvrtletí 2008 dosaženo pouze v případě jedné ze šestnácti vydaných tranší, přičemž její výše dosáhla 3 mil. Kč. Spolu s prémiemi dosažených v rámci obchodů s SDD na sekundárním trhu ve výši 16 mil. Kč tak dosáhly celkové prémie transakcí s SDD výše 19 mil.Kč. Naproti tomu suma diskontů dosáhla v 1.-3. čtvrtletí 2008 výše 2 630 mil. Kč, z toho 2 088 mil. Kč na trhu primárním a 542 mil. Kč na trhu sekundárním. Tato skutečnost byla způsobena zejména vyšší úrovní úrokových sazeb na kapitálovém trhu ve srovnání s obdobím, kdy byly stanovovány kupónové sazby většiny emisí, jejichž tranše byly v 1.-3. čtvrtletí 2008 prodávány. Pro srovnání, v 1.-3. čtvrtletí 2007 dosáhly prémie výše

13 mil. Kč a diskonty 2 146 mil. Kč, což znamená obdobně nepříznivou situaci jako ve stejném období minulého roku.

Prémie emisí státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů jsou od roku 2008 součástí příjmů kapitoly Státní dluh¹.

Dne 11. června 2008 vydala Česká republika 3. emisi eurobondů v objemu 2 mld.EUR s kupónovou sazbou 5,00% a s dobou splatnosti 10 let. Čistý výnos emise činil 1 992,96 mil. EUR a v den emise byl v plné míře zajištěn swapovými operacemi v korunové výši 49,1 mld.Kč.

K 31.12.2007 činil objem střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v oběhu celkem 687 194 mil.Kč. K 1.1.2008 Ministerstvo financí převzalo 7letý dluhopis České konsolidační agentury v objemu 5 000 mil. Kč. Celkový objem domácích střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v oběhu se dále v důsledku emisí na primárním trhu a obchodů na trhu sekundárním zvýšil z 692 194 mil. Kč na počátku roku 2008 o 8 510 mil. Kč na 700 704 mil. Kč na konci 3. čtvrtletí roku 2008. Ke zvýšení tohoto objemu přispěly emise SDD na primárním trhu ve výši 74 331 mil. Kč a prodeje z portfolia MF na sekundárním trhu ve výši 14 455 mil. Kč, ke snížení pak splátky emisí SDD realizované v den jejich splatnosti ve výši 72 293 mil. Kč a zpětné odkupy SDD na sekundárním trhu ve výši 7 983 mil. Kč.

Ke konci 3. čtvrtletí 2008 byly v oběhu státní dlouhodobé dluhopisy emitované na zahraničních trzích v celkovém objemu 133 073 mil. Kč, zatímco na počátku roku 2008 tento objem činil 83 686 mil. Kč. K růstu korunové hodnoty těchto dluhopisů přispěl výnos 3. emise eurobondů ČR ve výši 49 316 mil. Kč a též dopad znehodnocování české koruny ve výši 70 mil. Kč.

Objem státních dluhopisů v oběhu vzrostl v 1.-3. čtvrtletí 2008 o 21 070 mil. Kč (v nominálním vyjádření) z 858 048 mil. Kč na 879 118 mil. Kč. **Tento objem vzrostl v 1.-3. čtvrtletí 2008 na 102,5% v porovnání se začátkem roku.**

Kromě půjček emisemi státních dluhopisů se v průběhu 1.-3. čtvrtletí roku 2008 čerpaly půjčky od Evropské investiční banky (EIB) v celkové výši 11 568 mil. Kč:

17. března 2008 třetí tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části A Pražského okruhu ve výši 1 001 mil. Kč, 17. března 2008 čtvrtá tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 400 mil. Kč, 15. května 2008 čtvrtá tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části A Pražského okruhu ve výši 1 256 mil. Kč, 16. června 2008 první tranše půjčky v rámci projektu Spolufinancování Operačního programu doprava - A ve výši 1 400 mil. Kč, 16. června 2008 pátá tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 350 mil. Kč, 15. července 2008 druhá a třetí tranše půjčky v rámci projektu Spolufinancování Operačního programu doprava

¹ Včetně premií z obchodů se státními střednědobými a dlouhodobými dluhopisy na sekundárním trhu.

– A v celkové výši 2 800 mil. Kč, 18. srpna 2008 čtvrtá a pátá tranše půjčky v rámci projektu Spolufinancování Operačního programu doprava – A v celkové výši 2 800 mil. Kč, 29. srpna 2008 šestá tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 400 mil. Kč a 15. září 2008 pátá tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části A Pražského okruhu ve výši 1 161 mil. Kč.

V průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 se uskutečnily též splátky půjček od Evropské investiční banky v celkovém objemu 4 473 mil. Kč, kdy dne 17. března 2008 se uskutečnila jednorázová splátka 1. tranše půjčky na odstraňování povodňových škod z roku 2002 ve výši 4 000 mil. Kč, dále dílčí splátky půjčky na prevenci povodní ve výši 60 mil. Kč a dílčí splátky půjčky na výstavbu dálnic B ve výši 176 mil. Kč. Dne 15. září 2008 se uskutečnily dílčí splátky půjčky na prevenci povodní ve výši 60 mil. Kč a dílčí splátky půjčky na výstavbu dálnic B ve výši 177 mil. Kč.

Stav půjček od EIB se tak v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 snížil z 38 743 mil. Kč. na 45 838 mil. Kč.

Vývoj úrokových sazeb

Výnosy SPP v 1.-3. čtvrtletí 2008 měly spíše kolísající trend. Výnosy 3měsíčních emisí SPP nejprve klesly z 3,78% pa na počátku ledna na 3,74% pa v polovině února. Začátkem března pak došlo k mírnému růstu výnosu na hranici 3,75% pa. Výnosy 6měsíčních emisí SPP vzrostly z úrovně 3,85% pa na konci února na 3,92% pa na konci března. Poté klesaly až na úroveň 3,63% pa na konci září. U 9měsíčních emisí SPP se nejprve projevil výrazný růst výnosů, a to z 3,83% pa koncem ledna na 4,13% pa v polovině června, avšak poté došlo k poklesu na hodnotu 3,75% pa v polovině září. Úrokové sazby 52týdenních emisí SPP nejprve mírně vzrostly z 4,05% pa v polovině ledna na 4,09% pa v polovině července. Poté poklesly na 3,74% pa na konci srpna.

Vývoj výnosů do splatnosti střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v rámci primárních emisí vykazoval v průběhu 1. pololetí roku 2008 rostoucí trend, zatímco ve 3. čtvrtletí 2008 se projevil spíše pokles výnosů.

Výnos 1. tranše 3leté 54. emise činil na konci ledna 4,07% pa, poté neustále rostl až na hodnotu 4,83% pa koncem června u 5. tranše 54. emise. Celkem tedy výnos u 54. emise vzrostl o 76 bazických bodů.

Výnos 5letých emisí rostl z úrovně 4,20% pa u 6. tranše 50. emise na konci února na úroveň 4,52% pa na konci května u 8. tranše této 50. emise, tj. celkem o 32 bazických bodů. U 9. tranše 50. emise na konci srpna však činil výnos 4,04% pa, což představuje oproti květnu pokles o 48 bazických bodů.

Výnos 6. tranše 10leté 51. emise SDD činil v polovině ledna 4,53% pa, u výnosu 8. tranše této emise počátkem května tento výnos vzrostl na 4,75% pa, tj. o 22 bazické body. V případě 9. tranše 51. emise na počátku září došlo k poklesu výnosu na 4,57% pa, tj. o 18 bazických bodů oproti květnu.

Zatímco výnos 4. tranše 15leté 52. emise SDD činil v polovině února 4,79% pa, výnos 6. tranše 52. emise v první dekádě června vzrostl na 5,33% pa, což znamená růst o 54 bazických bodů oproti únoru.

2. Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

Podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), § 10, odstavec 4, tvoří od roku 2001 příjmy a výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu kapitolu Státní dluh.

V roce 2008 došlo v kapitole Státní dluh poprvé k rozpočtování a realizaci rozpočtových příjmů. Přehled rozpočtových příjmů kapitoly Státní dluh v 1.-3. čtvrtletí 2008 podává následující tabulka.

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2008	%	Index 2008/2007 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Příjmy kapitoly celkem	-	1 460	1 460	5 494	376,3	-
1. Úrokové příjmy celkem	-	1 460	1 460	5 441	372,7	-
vnitřního dluhu	-	1 460	1 460	4 806	329,2	-
<i>Z toho:</i>						
středně- a dlouhodobé dluhopisy	-	-	-	2 171	-	-
krátkodobé půjčky	-	1 460	1 460	2 635	180,5	-
vnějšího dluhu	-	-	-	635	-	-
<i>Z toho:</i>						
zahraniční emise dluhopisů				635		
2. Realizovaný kurzový zisk	-	-	-	53	-	-

Pro rok 2008 byly rozpočtovány příjmy kapitoly Státní dluh ve výši 1 460 mil.Kč, přičemž tato hodnota odpovídala očekávaným příjmům z aktivních operací (poskytnutých půjček) spojených s řízením likvidity státní pokladny².

V souvislosti se zavedením účtování v kapitole Státní dluh od počátku roku 2008 došlo také ke změně v metodice vykazování příjmů kapitoly Státní dluh, do kterých jsou v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 oproti rozpočtovaným příjmům zahrnuty i alikvotní úrokové výnosy z SDD, prémie SDD na primárním a sekundárním trhu a příjmy z úrokových swapů. Tyto položky byly v roce 2007 součástí kapitoly Státní dluh, ale nezvyšovaly příjmy, nýbrž snižovaly výdaje kapitoly.

Příjmy kapitoly Státní dluh v 1.-3. čtvrtletí 2008 dosáhly celkové výše 5 494 mil. Kč. Pro 1.-3. čtvrtletí 2007 byly rozpočtovány v nulové výši, přičemž skutečné příjmy kapitoly byly rovněž nulové. Příjmy kapitoly jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem, který se shoduje s rozpočtem po změnách, o 301,3 procentních bodů nad alikvotou pro 1.-3. čtvrtletí 2008.

Úrokové příjmy kapitoly Státní dluh dosáhly výše 5 441 mil. Kč. Příjmy vnitřního dluhu dosahují výše 4 806 mil. Kč. Z této částky představují příjmy ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů celkem 2 171 mil. Kč, kdy 2 149 mil. Kč činily alikvotní úrokové výnosy spojené s emisemi SDD na primárním trhu a prodeji těchto instrumentů na trhu sekundárním, 19 mil. Kč prémie spojené s transakcemi s SDD na primárním a sekundárním trhu a 3 mil. Kč příjmy spojené s vratkami propadlých kupónů SDD vyplácených v minulých letech.

Příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček ve výši 2 635 mil. Kč, které jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem a současně rozpočtem po změnách o 105,5 procentních bodů nad alikvotou pro 1.-3. čtvrtletí 2008, jsou složeny z příjmů z aktivních operací řízení likvidity na účtu řízení likvidity státní pokladny (repo operací se zástavou poukázek ČNB a SPP a depozitních operací) ve výši 2 526 mil. Kč a z příjmů spojených s aktivními operacemi řízení likvidity na umořovacím účtu (repo operací se zástavou SDD) ve výši 109 mil. Kč.

Úrokové příjmy vnějšího dluhu ve výši 635 mil. Kč jsou v plné výši tvořeny přijatými úroky 1. emise eurobondů České republiky, které jsou výsledkem swapového zajištění této emise proti devizovému a úrokovému riziku.

Kromě úrokových příjmů vykázala v 1.-3. čtvrtletí 2008 kapitola Státní dluh i příjmy v podobě realizovaného kurzového zisku ve výši 53 mil. Kč.

² Do roku 2007 byly příjmy spojené s aktivními operacemi na účtu řízení likvidity státní pokladny, a to repo operacemi se zástavou poukázek ČNB a depozitními operacemi, převáděny do kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Přehled rozpočtových výdajů kapitoly Státní dluh v 1.-3. čtvrtletí 2008 podává následující tabulka.

Ukazatel	Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2008	%	Index 2008/2007 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	25 084	45 460	44 429	29 961	67,4	119,4
1. Úrokové výdaje celkem	25 003	45 141	44 116	29 836	67,6	119,3
na vnitřní dluh	21 775	38 847	37 822	25 060	64,5	115,1
<i>Z toho:</i>						
na státní pokladniční poukázky	1 281	2 451	2 386	1 593	66,8	124,3
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	20 494	36 363	35 403	23 456	66,3	114,5
na krátkodobé půjčky	-	33	33	11	34,8	-
na vnější dluh	3 228	6 294	6 294	4 776	75,9	148,0
<i>Z toho:</i>						
na zahraniční emise dluhopisů	2 444	4 653	4 653	3 613	77,6	147,8
na půjčky od EIB	784	1 641	1 641	1 163	70,9	148,4
2. Poplatky	81	300	294	113	38,4	139,3
3. Úmor	-	19	19	12	60,4	-

Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání s 1.-3. čtvrtletím 2007 se v 1.-3. čtvrtletí 2008 celkové výdaje kapitoly zvýšily o 19,4%, resp. úrokové výdaje se zvýšily o 19,3%, zatímco státní dluh vzrostl o 9,8% (v porovnání konec 3Q2008 / konec 3Q2007). Výdaje kapitoly za 1.-3. čtvrtletí 2008 se zvýšily meziročně ve srovnání s 1.-3. čtvrtletím 2007 o 4 877 mil. Kč. Výdaje kapitoly jsou ve srovnání s rozpočtem po změnách o 7,6 procentních bodů pod alikvotou pro 1.-3. čtvrtletí 2008.

Celkové výdaje kapitoly v 1.-3. čtvrtletí 2008 dosáhly výše **29 961 mil. Kč**, což představuje 67,4% výdajů rozpočtovaných pro rok 2008 (včetně změn). Úrokové výdaje činily 29 836 mil. Kč, poplatky 113 mil. a úmor státního dluhu pak 12 mil. Kč.

Růst úrokových výdajů byl dán zejména růstem státního dluhu v 1.-3. čtvrtletí 2008 a růstem úrokových sazeb oproti stejnému období minulého roku.

V úrokových výdajích stále dominují úrokové výdaje na vnitřní dluh (25 060 mil. Kč), avšak v porovnání s 1.-3. čtvrtletím 2007 se podíl úrokových výdajů na vnitřní dluh na celkových úrokových výdajích snížil o 3,1 procentních bodů z 87,1% na 84,0%.

Úrokové výdaje na vnitřní (domácí) dluh jsou složeny především z úrokových výdajů na státní pokladniční poukázky a z úrokových výdajů na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy. Úrokové výdaje na státní pokladniční poukázky dosáhly v 1.-3. čtvrtletí 2008 výše 1 593 mil. Kč oproti 1 281 mil. Kč ve stejném období roku 2007, což představuje přírůstek 24,3%.

Úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy dosáhly v 1.-3. čtvrtletí 2008 výše 23 456 mil. Kč oproti 20 494 mil. Kč ve stejném období roku 2007, vzrostly tedy o 14,5%. Většinu z těchto výdajů tvořily výdaje na vyplacené kupóny SDD, a to 20 643 mil. Kč. Úrokové výdaje na SDD byly dále zvyšovány výdaji na diskonty SDD ve výši 2 630 mil. Kč, přičemž z této částky činily diskonty z emisí na primárním trhu 2 088 mil. Kč a z obchodů na trhu sekundárním pak 542 mil. Kč. Výdaje ve výši 183 mil. Kč byly tvořeny vyplacenými alikvotními úrokovými výnosy ze zpětných odkupů na sekundárním trhu.

Součástí úrokových výdajů na vnitřní dluh jsou i výdaje na krátkodobé půjčky ve výši 11 mil. Kč.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh ve výši 4 776 mil. Kč byly dány zejména úroky zahraničních emisí státních dluhopisů České republiky, které v 1.-3. čtvrtletí 2008 činily 3 613 mil. Kč oproti 2 444 mil. Kč v 1.-3. čtvrtletí 2007 (přírůstek o 47,8%). Tyto úrokové výdaje byly určeny především výdaji na swapové operace, jež byly realizovány pro zajištění těchto zahraničních emisí dluhopisů proti devizovému a úrokovému riziku. Výdaje na tyto zajišťovací operace činily v 1.-3. čtvrtletí 2008 celkem 3 485 mil. Kč. Úrokové výdaje na zahraniční emise dluhopisů byly ovlivněny rovněž diskontem 3. emise eurobondů ve výši 128 mil. Kč.

Druhou složkou úrokových výdajů na vnější dluh byly výdaje z titulu půjček od Evropské investiční banky (EIB) ve výši 1 163 mil. Kč, které se v porovnání s 1.-3. čtvrtletím 2007 zvýšily o 48,4% zejména v důsledku nárůstu úrokových sazeb a významným objemům čerpání těchto půjček.

V 1.-3. čtvrtletí 2008 činily poplatky spojené s obsluhou státního dluhu 113 mil. Kč, což je 38,4% rozpočtu po změnách. Ve srovnání s 1.-3. čtvrtletím 2007 se úhrady z titulu poplatků zvýšily o 39,3%.

V průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 došlo též ke splátkám směnek pro úhradu účasti u Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) ve výši 12 mil. Kč, což představuje 60,4 % rozpočtované částky ukazatele úmoru státního dluhu, který je od roku 2008 nově zařazen v kapitole Státní dluh.

3. Dluhová strategie a řízení rizik

Ministerstvo financí pokračovalo během třetího čtvrtletí ve sledování strategických cílů v oblasti řízení dluhového portfolia v souladu se Strategií financování a řízení státního dluhu pro rok 2008 zveřejněnou dne 3. prosince 2007 na základě rozhodnutí ministra financí ze dne 21. listopadu 2007 (Č.j.: 20/93372/2007-201). Tento řídicí dokument konkretizuje roční program financování potřeb centrální vlády a kvantifikuje cíle, které vymezují operační prostor pro taktické řízení státního dluhu a státních finančních aktiv prostřednictvím aktivních operací na sekundárním trhu státních dluhopisů a finančních derivátů.

Přehled plnění strategických cílů ke konci třetího čtvrtletí 2008

Hodnocení směřování struktury dluhového portfolia k vyhlášeným cílům a plnění ročního programu financování státu ke třetího čtvrtletí 2008 je shrnuto následujícím přehledem.

UKAZATEL	Vyhlášený cíl pro rok 2008	Stav k 30. 9. 2008
Zahraniční emisní činnost	Max. 50% hrubé výpůjční potřeby	26,8 %
	0,0 až 89,9 mld. Kč	48,2 mld. Kč
Hrubá emise SDD	75,1 až 165,0 mld. Kč	88,8 mld. Kč
Čistá emise peněžních instrumentů	0,0 až -20,0 mld. Kč	-36,8 mld. Kč
Půjčky od EIB	14,7 mld. Kč	11,6 mld. Kč
Krátkodobý státní dluh	20% a méně	10,3%
Průměrná doba do splatnosti	6,0 až 7,0 let	7,0 let
Úroková re-fixace do 1 roku	30 až 40 %	18,7 %

Poznámky: SDD – domácí středně a dlouhodobé státní dluhopisy; Hrubá emise zahrnuje SDD sekundární prodeje.

Zdroj: MF ČR.

V oblasti zahraničního financování došlo ve třetím čtvrtletí k čerpání šesti tranší půjček od Evropské investiční banky ve výši 7,2 mld. Kč. Celkově je ke konci třetího čtvrtletí načerpáno 11,6 mld. Kč těchto půjček, tj. cca 78,9% tohoto typu financování schváleného zákonem o státním rozpočtu na rok 2008.

V oblasti domácí emisní činnosti došlo ve třetím čtvrtletí k hrubé emisi středně- a dlouhodobých dluhopisů v nominální hodnotě 17,4 mld. Kč, z toho 6,8 mld. Kč bylo prodáno na sekundárním trhu prostřednictvím obchodních systémů Odboru řízení státního dluhu. Celkově za první až třetí čtvrtletí roku 2008 činila hrubá emise SDD 88,8 mld. Kč, čímž došlo k využití 53,8% schváleného ročního maximálního limitu pro domácí emisní činnost. Zároveň byly prováděny zpětné odkupy 47. emise státních dluhopisů ve výši 1,7 mld. Kč. Čistá emise státních dluhopisů za třetí čtvrtletí činila -27,9 mld. Kč, od začátku roku potom 8,5 mld. Kč. Celkový pokles peněžních instrumentů v oběhu ke konci třetího čtvrtletí činil -36,8 mld. Kč, tj. došlo ke krátkodobě vyššímu než plánovanému poklesu.

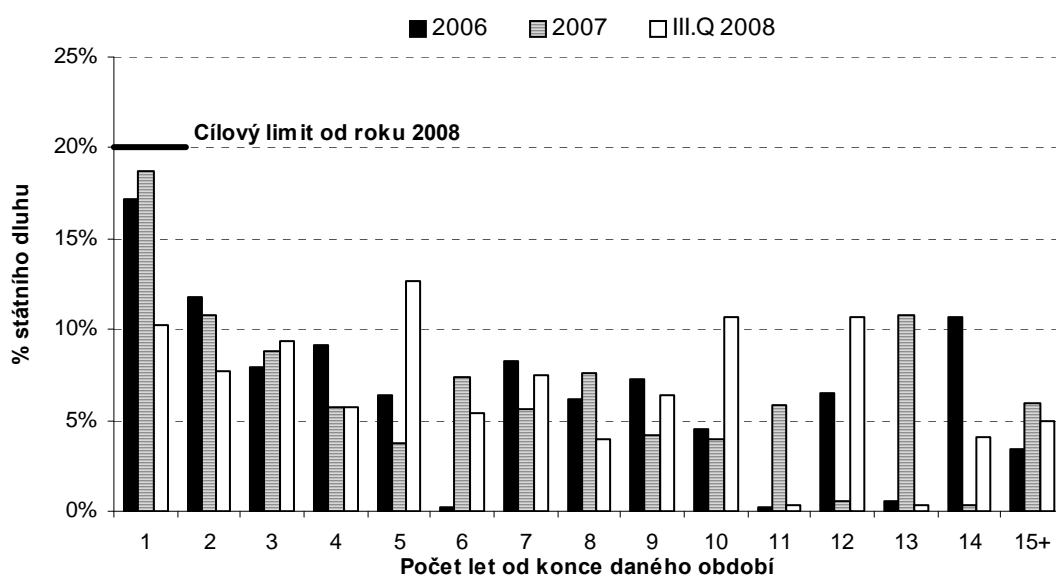
Refinanční riziko

Refinanční riziko zůstává i v roce 2008 rizikem, jehož stabilizace utváří centrální bod pro řízení emisní činnosti a operace se státními dluhopisy na sekundárním trhu. Od roku 2000 je toto riziko systematicky snižováno přepínáním ze státních pokladničních poukázek do středně- a dlouhodobých státních dluhopisů a eurobondů při financování dlouhodobého státního dluhu. Počínaje rokem 2007 je toto riziko aktivně řízeno také prostřednictvím zpětných odkupů státních dluhopisů a ostatních operací na sekundárním trhu.

Hlavním kritériem, které ministerstvo dlouhodobě používá pro měření tohoto rizika, je **krátkodobý státní dluh** (splatný do 1 roku). Ten se dařilo meziročně snižovat z hodnoty 69 % v roce 2000 na 25% na konci roku 2004, na 22,1% na konci roku 2005 a ke konci roku 2006 bylo dosaženo hodnoty 17,1% v souladu s dlouhodobě cílovanou limitní hranicí 20 % a méně. Ta se tak definitivně stala počínaje rokem 2007 fundamentálním limitem emisní činnosti Ministerstva financí a řízení finančních rizik českého dluhového portfolia. Dosažením hodnoty 18,7% byl tento limit ke konci roku 2007 splněn. Během třech čtvrtletí roku 2008 došlo oproti konci roku 2007 k poklesu na 10,3%.

Novým strategickým cílem počínaje rokem 2005 v oblasti řízení refinančního rizika je také **průměrná splatnost státního dluhu**, která ke konci roku 2005 dosáhla hodnoty 5,8 let, ke konci roku 2006 hodnoty 6,2 let a ke konci roku 2007 hodnoty 6,4 let. Během třetího čtvrtletí 2008 došlo k nárůstu tohoto ukazatele na hodnotu 7,0 roku, který se tak pohybuje na v horní hranici cílového pásma 6 až 7 let.

Klíčovým ukazatelem refinančního rizika je **stabilizace profilu splácení státního dluhu**. Vývoj tohoto profilu ke konci třetího čtvrtletí roku 2008 ve srovnání s koncem let 2006 a 2007 zachycuje graf.

Úrokové riziko

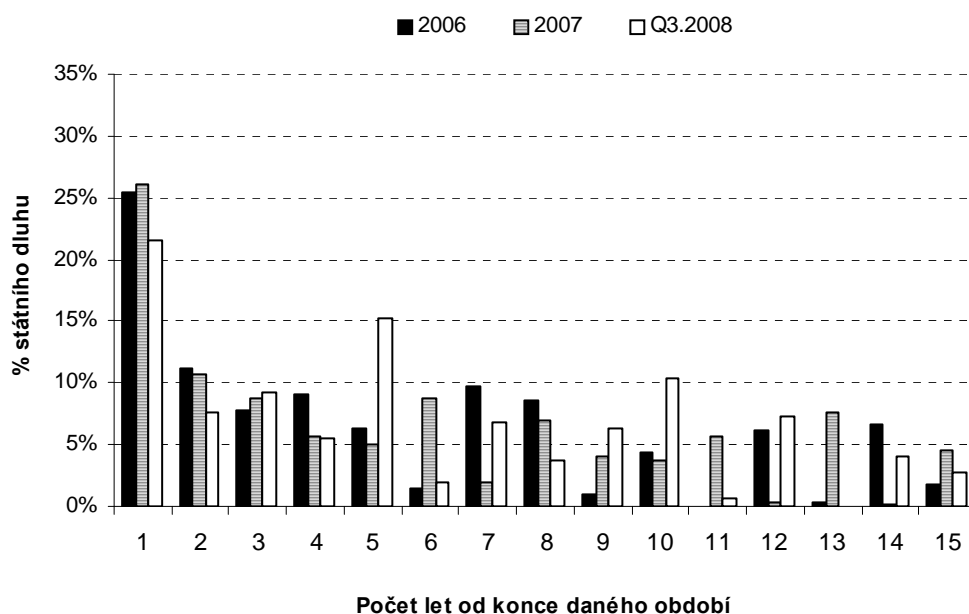
Struktura státního dluhu z hlediska úročení dluhových instrumentů zůstala během prvních třech čtvrtletí 2008 stabilizována pod hranicí 30% co se týká úrokové refixace dluhového portfolia do 1 roku.

Státní dluh z hlediska úročení v letech 2001 až 2008 (stav na konci období, %)

	2003	2004	2005	2006	2007	III.2008
Bezúročný dluh	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Fixně úročený dlouhodobý dluh	64,7	75,2	81,9	84,1	86,0	90,3
z toho: splatný do 1 roku	3,7	8,4	5,4	7,5	9,0	5,2
Státní pokladniční poukázky a krátkodobé půjčky na peněžním a depozitním trhu	32,6	21,2	13,6	11,5	9,2	4,9
Variabilně úročený dlouhodobý dluh	2,4	3,5	4,3	4,3	4,1	4,7
Dluh s úrokovou refixací do 1 roku včetně vlivu derivátových operací	36,8	27,0	30,4	25,4	26,0	18,7

Počínaje rokem 2006 došlo na základě schválené strategie financování a řízení státního dluhu k opuštění explicitního cílování modifikované durace. Novým klíčovým cílem pro řízení úrokového rizika byla vyhlášena úroková refixace do 1 roku v pásmu 30 až 40 % dluhového portfolia. Ke konci třetího čtvrtletí se tak hodnota tohoto ukazatele pohybovala stejně jako v prvním pololetí pod spodní hranicí cílového pásma.

Úplný časový profil rozložení refixování instrumentů nominálního dluhového portfolia ke konci třetího čtvrtletí ve srovnání se stavem na konci let 2006 a 2007 zachycuje následující graf.

4. Řízení likvidity státní pokladny

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy poukázek ČNB v hodnotě 2 376 285 mil. Kč, splátky přitom dosáhly do konce 3. čtvrtletí 2 276 485 mil. Kč³. Z důvodu krátkodobého nedostatku prostředků při řízení likvidity byly rovněž přijaty krátkodobé půjčky s použitím zástavy poukázek ČNB ve výši 23 599 mil. Kč, splátky těchto půjček činily rovněž 23 599 mil. Kč. Celkový čistý výnos těchto investic (po zahrnutí půjček) činil 2 455,11 mil. Kč. K 30. 9. 2008 byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky ČNB v nominální hodnotě 109 170 mil. Kč.

Současně byly do konce 3. čtvrtletí 2008 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy SPP v objemu 20 315 mil. Kč a splátky přitom dosáhly objemu 17 015 mil. Kč. Celkový výnos těchto investic činil 17,79 mil. Kč. K 30. 9. 2008 byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky SPP v nominální hodnotě 3 368 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly v 1.-3. čtvrtletí 2008 realizovány krátkodobé investice ve formě depozitních operací v objemu 377 005 mil. Kč, splátky těchto investic pak dosáhly objemu 367 058 mil. Kč. Z důvodu krátkodobého nedostatku prostředků při řízení likvidity byly rovněž přijaty krátkodobé depozitní půjčky ve výši 104 mil. Kč, splátky těchto půjček činily rovněž 104 mil. Kč. Celkový čistý výnos depozitních operací (po zahrnutí půjček) činil 47,94 mil. Kč.

Následující tabulka porovnává výnosy a náklady v mil. Kč dosažené při řízení likvidity v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 se stejným obdobím předchozího roku:

	mil.kč		
Řízení likvidity	1.-3. čtvrtletí 2007	1.-3. čtvrtletí 2008	2008/2007 (%)
Výnosy z operací s P ČNB	1 889,74	2 455,11	129,92
Úrokové výnosy/náklady na SPP	-0,73	17,79	-
Výnosy z depozitních operací	2,77	47,94	1 732,36
Celkem	1 891,78	2 520,84	133,25

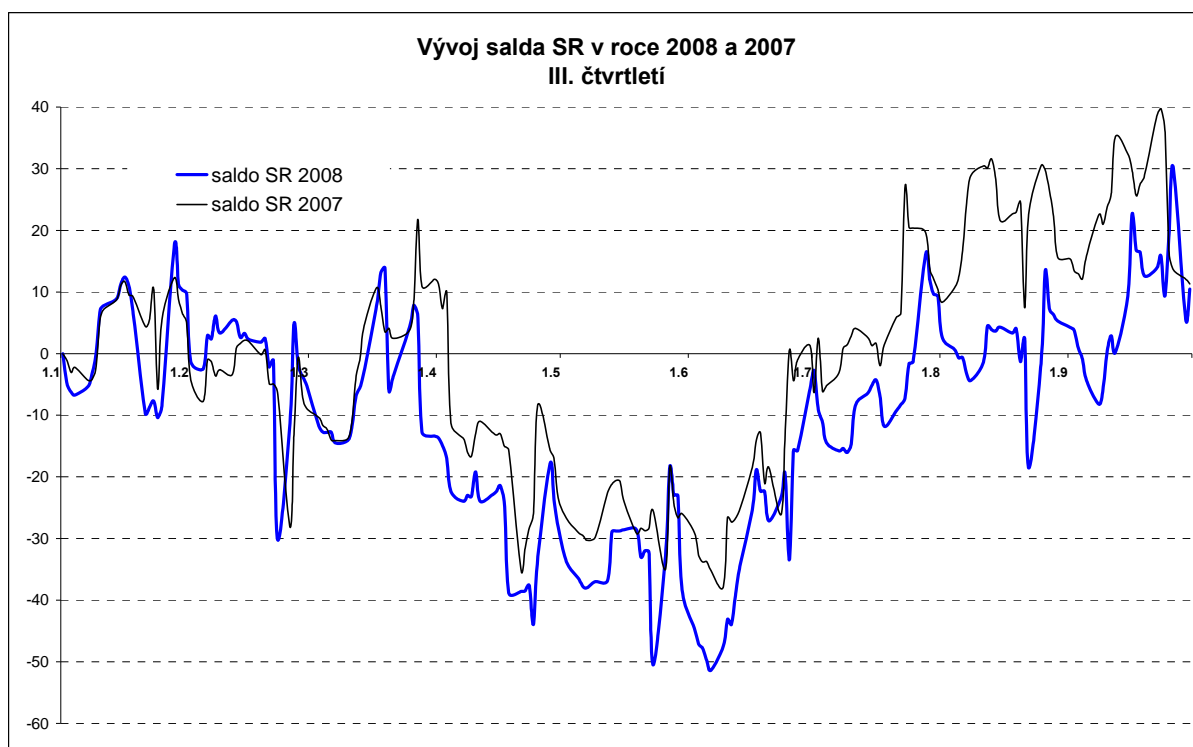
Z tabulky je zřejmé, že zatímco za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 úspory převýšily náklady celkem o 2 520,84 mil. Kč, ve stejném období roku 2007 úspory převýšily náklady o 1 891,78 mil. Kč. Operacemi s přebytkem finančních zdrojů státní pokladny bylo dosaženo v 1.-3. čtvrtletí letošního roku o 629,06 mil. Kč vyššího výnosu než v 1.-3. čtvrtletí minulého roku.

³ U všech instrumentů se jedná o hotovostní hodnotu bez úroků.

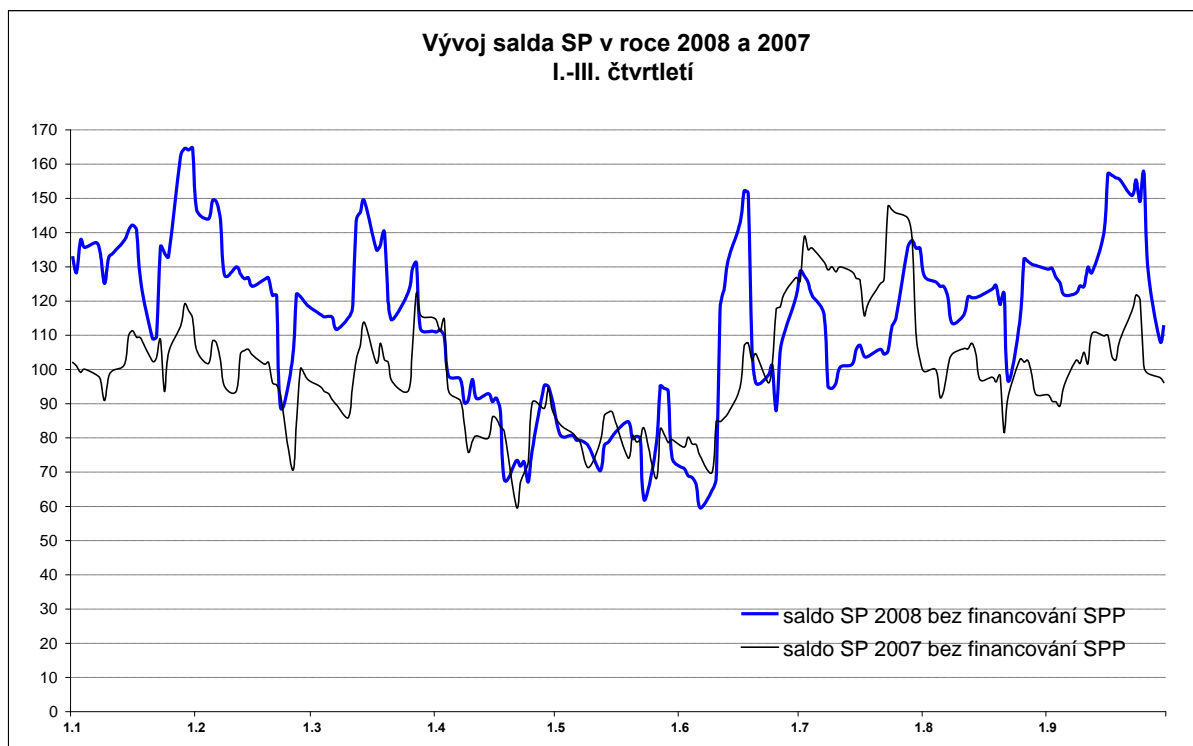
Podstatně vyšší výnos z investování finančních prostředků Souhrnného účtu řízení likvidity státní pokladny v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku byl způsoben především větším objemem finančních zdrojů, a to denně v průměru o 14,75 mld. Kč, a vyššími úrokovými sazbami.

Průměrný denní zůstatek na Souhrnném účtu řízení likvidity státní pokladny v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 činil 9,47 mil. Kč, ve stejném období předchozího roku byl 15,17 mil. Kč.

Vývoj salda státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 a 2007 v mld. Kč znázorňuje následující graf:

Vývoj salda státní pokladny za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 a 2007 v mld. Kč znázorňuje následující graf:

Operace řízení likvidity na umořovacím účtu

V 1.-3. čtvrtletí roku 2008 MFČR provádělo krátkodobé investice ve formě repo operací a repo buy-sellů s použitím zástavy SDD za účelem zhodnocení dočasně volných prostředků na umořovacím účtu. Hodnota těchto investic činila 16 724 mil. Kč, hodnota splátek těchto investic pak rovněž 16 724 mil. Kč. Výnos těchto investic činil za 1.-3. čtvrtletí 2008 celkem 108,99 mil. Kč.

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků a Evropské unie, spravované finančními nebo celními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny:

Ukazatel	v mil. Kč			
	30.9.2007 (1)	30.9.2008 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	36 316	10 473	-25 843	28,8
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	12 874	12 500	-374	97,1
3. Sdílené daně EU a SR - saldo	1 059	646	-413	61,0
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	918	641	-277	69,8
5. Prostředky na účtech SFA	47 478	37 503	-9 975	79,0
- toho: prostředky na umořovacím účtu	29 545	27 044	-2 501	91,5
6. Rezervní fondy a FKSP OSS - zůstatek	21 816	51 248	29 432	234,9
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 6)	120 461	113 011	-7 450	93,8
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-120 446	-112 997	7 449	93,8
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	15	14	-1	93,3

V 1. až 3. čtvrtletí 2008, obdobně jako v roce 2007, byly na vkladových účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, dálnice apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je letos mírně nižší – proti stavu k 30. září 2007 je v roce 2008 nižší o 2,5 mld. Kč.

Ke konci září 2008 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši **113,0 mld. Kč** (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 10,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 794,5 mld. Kč a výdaji ve výši 784,0 mld. Kč,
- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 12,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 137,7 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 125,2 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),
- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 0,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 6,0 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (3,7 mld. Kč) a do státního rozpočtu (1,7 mld. Kč),
- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (12,5 mld. Kč) a převodem (11,9 mld. Kč),
- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 37,5 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 27,0 mld. Kč, na účtu pro úhrady restitucí aj. Ministerstva zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní 1,2 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,0 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na umořovacím účtu prostředků z úvěrů EIB 0,4 mld. Kč, na účtu státních finančních rezerv 0,3 mld. Kč, na účtu prostředků souvisejících s reformou veřejné správy 0,2 mld. Kč a dalších),
- **zůstatku na účtech rezervních fondů a FKSP** organizačních složek státu ve výši **51,2 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků převedených do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol, resp. saldo tvorby a čerpání FKSP.

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2008, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti 1. až 3. čtvrtletí 2007 mírně zlepšilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní

pokladny dosahoval 40 mil. Kč proti 81 mil. Kč v roce 2007. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání vyšší (114,6 mld. Kč proti 100,2 mld. Kč v roce 2007) a tím byl vyšší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (114,5 mld. Kč proti 100,1 mld. Kč). Souviselo to především se zvýšením průměrných denních stavů prostředků rezervních fondů (vč. FKSP) organizačních složek státu. V menší míře zde působilo i zvýšení průměrných denních stavů vkladových účtů SFA a zůstatků účtů pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii. V opačném směru působilo zhoršení průměrného denního salda (schodku) hospodaření státního rozpočtu. Průměrný denní stav účtů rezervních fondů (vč. FKSP) organizačních složek státu byl v období leden až září 2008 o 21,9 mld. Kč vyšší než tomu bylo ve stejném období předchozího roku. Meziroční zvýšení průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv bylo vykázáno ve výši 780 mil. Kč, když ke konci září poklesly zůstatky na účtech účelových prostředků celkem téměř o 10,0 mld. Kč a zůstatek umořovacího účtu o 2,5 mld. Kč (u posledních dvou údajů jde o absolutní koncové, nikoli průměrné denní stavy). Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008 bylo schodkové ve výši -9,8 mld. Kč, zatímco v 1. až 3. čtvrtletí 2007 byla tato hodnota -1,1 mld. Kč.:

Průměrné denní stavy*)	v mil. Kč						
	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Rezervní fondy a FKSP OSS	Souhmný účet SP	Financování SP dluhopisové	Celková pozice SP
	1	2	3	4	5=1+2+3+4	6	7=5+6
leden - září 2008	-9 834	7 580	46 470	70 358	114 574	-114 534	40
2007	-1 094	7 212	45 690	48 418	100 226	-100 145	81
rozdíl	-8 740	368	780	21 940	14 348	-14 389	-41

*) počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září 2008 **představoval 114,6 mld. Kč** a proti 1. až 3. čtvrtletí 2007 se zvýšil o 14,4 mld. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-9,8 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní územních samosprávných celků, státních fondů a EU (7,6 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na vkladových účtech státních finančních aktiv (46,5 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech rezervních fondů organizačních složek státu (70,4 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 114,5 mld. Kč** (ve stejném období roku 2007 to bylo 100,1 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **40 mil. Kč** a proti stejnému období roku 2007 byl nižší o 41 mil. Kč.